

lezecký průvodce | climbing guide

MORAVSKÉ SKÁLY

Vladimír Skýpala
Vladimír Wolf
a kolektiv

ÚVOD

V horolezeckém průvodci Moravské skály I. – Východní Morava jsou popsány skalní oblasti Moravských pískovců, Beskyd a okolí Moravské brány. Tato publikace je zpracována komplexně, včetně skal místního významu. Výjimku tvoří jen okrajové lokality v Beskydech, které jsou uvedeny pouze jednoduchými slovními popisy.

V horolezeckém průvodci Moravské skály II. – Severní Morava jsou popsány skalní oblasti Oderských vrchů, Nížkého a Hrubého Jeseníku a Rychlebských hor.

V horolezeckém průvodci Moravské skály III. – Jižní Morava jsou popsány skalní oblasti Jevišovické pahorkatiny, Pavlovských vrchů, Nedvědicke pahorkatiny, okolí Brna a Moravského krasu. Tato publikace je zpracována komplexně, včetně skal místního významu.

Obtížnost lezení je ve všech oblastech vyjádřena ve skalní stupnici UIAA. U starých technických cest je uvedena původní uzavřená stupnice UIAA (I–VI) se stupni technického lezení (A1–A4). U cest dříve technických, ale již vylezených volně, je tato klasifikace, mající v současnosti pouze historický význam, uvedena za jmény prvovýstupců. Nové technické cesty jsou klasifikovány otevřenou stupnicí UIAA pro volné i technické lezení. První RP přelezy jsou uvedeny pouze tehdy, je-li jejich autor prokazatelně znám.

Pravidla pro lezení v nepískovcových oblastech České republiky jsou uvedena v samostatné kapitole na straně 8. Omezení lezecké činnosti jsou publikována na začátcích jednotlivých kapitol a u jednotlivých skal je na toto omezení upozorněno pikogramy. Případné aktualizace lze dohledat na oficiální webové stránce ČHS (www.horosvaz.cz; <http://skaly.horosvaz.cz/>).

INTRODUCTION

The rock climbing guidebook Moravské skály I. (Moravian Rocks) – Východní Morava (Eastern Moravia) contains descriptions of the following rock areas: Moravské pískovce, Beskydy and Okolí Moravské Brány. This publication is done complexly, including rocks of a local importance. The only exception is marginal areas in Beskydy, which are stated only with simple verbal description.

The rock climbing guidebook Moravské skály II. (Moravian Rocks) – Severní Morava (Northern Moravia) contains descriptions of the following rock areas: Oderské vrchy, Nížký Jeseník, Hrubý Jeseník and Rychlebské hory.

The rock climbing guidebook Moravské skály III. (Moravian Rocks) – Jižní Morava (Southern Moravia) contains descriptions of the following rock areas: Jevišovická pahorkatina, Pavlovské vrchy, Nedvědicke pahorkatina, Brno surroundings a Moravský kras. This publication is done complexly, including rocks of a local importance.

The level of difficulty of climbing in all the areas is given by the rock scale UIAA. Old technical routes are graded by the original closed UIAA (I–IV) scale with the grades of technical climbing (A1–A4). New technical routes are classified by the open UIAA scale for both free and aid climbing.

Climbing rules for aid climbing in non-sandstone areas of the Czech Republic are described in the individual chapter on page 8. The restrictions of climbing activities are described in the beginnings of respective chapters and there are pictograms pointing out the restrictions for the respective rocks. If necessary, updates can be found in the official website of ČHS (www.horosvaz.cz; <http://skaly.horosvaz.cz/>).

OBSAH I / SUMMARY I

Moravské pískovce	14
Chřiby	18
Skalka	19
Rozštípená skála	20
Kozel	22
Osvětimanské skály	26
Tank	28
Druhá věž	29
Hlava	29
Jehla	30
Jestřábí skála	31
Čertova skála	31
Zbojník	32
Karlova skála	34
Cvičitelská skála	36
Barborka	38
Kohútik	39
Dunivá	40
Sousední	40
Pelcova plotna	41
Hradby	41
Hlavní kámen	42
Čtvrtá skála	45
Pátá skála	46
Plotna pod Barborkou	49
Břestecská skála	50
Stupavské skály	55
Buchlovský kámen	58
Gavendova skála	60
Komínky	63
Budačina	64
Košíkovské skály	68
Hostýnské vrchy	70
Skály u hradu Lukova	71

VÝCHODNÍ MORAVA / EASTERN MORAVIA

Skály pod hradem	72	Komín	120
Krátky	76	Havranka	121
Skály u Držkové	78	Vizovické vrchy	124
Přední Držkovské skály	80	Čertovy skály	126
Dunivá	80	Lačnovské skály	136
Plotnička a Jehla	80	Horní Lačnovské skály	138
Druhá skála	81	Prostřední Lačnovské skály	140
Třetí skála	82	Dolní Lačnovské skály	141
Eiger	82	Provodov	143
Čtvrtá skála	83	Čertův kámen	144
Trpasličí stěna	84	Mlčáčky	145
Stromová stěna	84	Javorníky	146
Držkovská placka	84	Pět kostelů	146
Děravá	85	Železná stěna	148
Sklužavka	85	Dvojče	149
Zadní Držkovské skály	86	Medvědice	150
Vrzavé skály	89	Beskydy	152
Čertovy skály u Hošťálkové	90	Mazák	154
Skalný	93	Horní Mazák	155
Orel	94	Dolní Mazák	156
Plotna	95	Godula	157
Žub	96	Ostatní skály v Beskydech	160
Žába	98	Okolí Moravské brány	162
Kůň	99	Štramberk	164
Bezejmenná	99	Botanická zahrada	165
Nevěstčí převisy	100	Váňův kámen	172
Vyhlička	101	Dallas	174
Skály u okolí Tesáku	103	Hluzov	176
Jarcovská kula	105	Helfštýn	180
Vsetínské vrchy	106	Gabrielka	186
Valova skála	107	Lipová skalka	190
Medůvka	112		
Okolí Bystřičky	116		
Skály u hradu Lukova	117		
Svantovítova skála	117		

Oderské vrchy a Nízký Jeseník xx	Sokolka 426	Bílý potok Psí hlavy 4
Malý Rabštejn 364	Tři kameny u Nových Losin 430	Zbojnické skály x
Potštátské skalní město 369	Vyhlídková skála 431	Za vodou 4
Nové (Dolní) skály 370	Dolní skála 432	U konírny 4
Staré (Horní) skály 371	Branná 433	Pustý zámek 4
Kružberk 372	L.O.M. 4	Rabenštejn 4
Žabí kůň 374	Podzámčí 4	Psí hlava 4
Hlavní masív 376	Josefovské skály 433	Prostřední 4
Rozlámaná 378	Ostatní skály v okolí Branné 435	Kančí leč 4
Horní stěny 379	Ostružná 436	Skautské skály 4
Dobřečov 380	Čertovy kameny 438	Žlutý špendlík 4
Ferdovky x	Hřib 439	Žába 4
Bradlo a Tři kameny 386	Vyhlídková skála 440	Chameleon 4
Bradlo 387	Pekelník 442	Pradědova stráž 4
Tři kameny 389	Pankáč 444	Chladná 4
Hrubý Jeseník 394	Plotny 445	Shrekoland
Rabštejn 96	Kostelník 445	Skály v Ludvíkově 474
Přední skály 398	Bělák 446	Peras 4
Věž u buku x	Skály pod Bleskovcem 450	Brandloch 4
Druhá skála x	Ondřejovice 454	Žofka
Třetí skála a Květina x	Koberštejn 456	Rolandův kámen 4
Okrajové skály v	Koberštejn 456	Antoníček 4
Velbloud x	Vyhlídková skála 458	Ostatní skály v Hrubém Jeseníku 483
Panna a Masív u Panny x	Korálek 459	Rychlebské hory 486
Zadní skály 408	Lesní muž 460	Bílá voda 487
Severní hřeben x	Skály v Bělé 461	Kraví skály 487
Hradební blok dolní x	Cyklistická věž 462	Šafářova skála 489
Hlavní masív x	Klasická 463	Liščí skála x
Rigo x	Puklá věž 463	Žulová 490
Kouty x	Lesní 464	Princovy skály 491
Kamínek x	Kolmá 464	Smolný 492
Vrcholový blok x	Křemencová 465	Píšťala 496
Hradební blok horní x	Previslá 465	Smrčník 502
Okrajovka x	Big Ben 466	Dívčí skály x
Gagarinka x	Bouldery 466	Ostatní skály v Rychlebských horách 508
Bohdíkov 418	Letecká 467	Seznam použité literatury 515
Městské skály 420	Hraniční skála 467	
Vyhlička 422	Vyhlička 468	
Zadní blok 424		

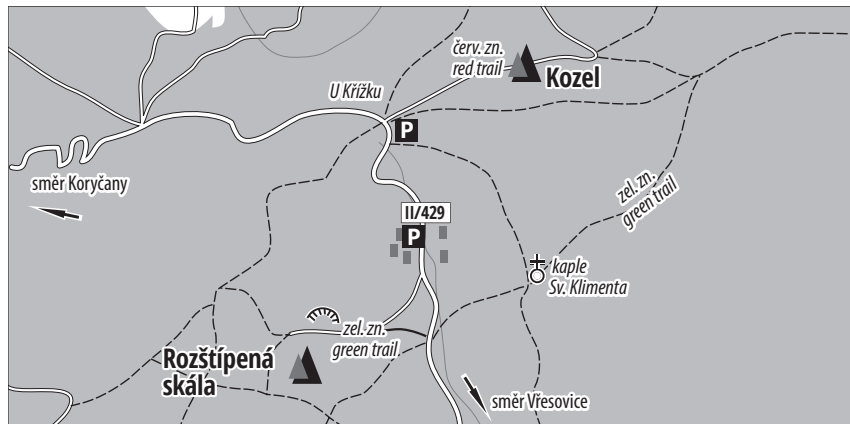
JEVIŠOVICKÁ PAHORKATINA 13	Vír 102	Otec, Matka a Syn 186
Bílý kříž 15	Velká a Malá věž 103	Stěny u Sloupské jeskyně 189
Svobodův mlýn 20	Jezerní stěna 105	Stěna nad Sloupskou jeskyní 191
Kdousov 29	Maratonka 105	Staré skály 192
Tříletá 30	Bohuňovské skály 106	Hřebenáč 196
Prostřední 30	OKOLÍ BRNA 113	Holštejn 200
Aréna 31	Lom v Komíně 115	Stará Rasovna 201
Vranovská skála 32	Stránská skála 117	Lidomorna 203
Jevišovice 34	Veveří 126	Nad Holštejnskou jeskyní 210
Starý hrad 35	Amálka 127	V buči 212
Malé skalky 35	Sochovská skála 128	Vaňousovy díry 216
Žaludova skála 36	Skály u Řikonína 132	Josefovské údolí 220
Prcek 37	Nešůrka 137	Kostelík 222
Pohádka 37	Babí lom 138	Býčí skála 226
Parník 38	Skupina u nové rozhledny 139	Malé stěny 233
Zapomenutá 38	Žlutá stěna 139	Modrý rys 234
Skály u řeky 39	Červená stěna 140	Krkavčí skála 236
Marákova věž 47	Velká šikmá věž 140	Nad vývěry 244
Stěna pod Marákovou věží 47	Balkón 141	Jáchymka 246
Skála u Rudlic 48	Paraple 141	Stěna nad vodou 247
Justýnka 49	Kaňon 142	Rudice 248
Vranovická skála 50	Skupina u staré rozhledny 142	Slza a Podhradí 250
Kašparův mlýn 53	Spálená skála 143	Hrad 251
POVODÍ JIHLAVY 54	Skály v údolí Svitavy 145	Stěna nad propadáním 254
Wilsonova skála 54	Nad Tratí 146	Stěna vedle propadání 256
Baby 58	Skály v údolí Punkvy 147	V kamenném žilbku 257
Mařenka 60	Punk rock 147	Lažánky 258
Velká Baba 60	Skály u fabriky 149	Skály v údolí Řičky 260
Sluneční stěna 63	MORAVSKÝ KRAS 151	Bajerova skála 261
Malá Baba 63	Žleby 157	U kříže 264
PÁLAVA 65	Kateřinský prst 158	Hladká 264
Martinka 68	Býčí roh 160	Pilíř 265
Obří kámen 76	Za zrcadlem 160	Poslední 265
Skupina Trůnu 79	Saxifraga 161	
Skupina Vzápajčího 85	Henryho stěna 162	OSTATNÍ SKÁLY
NEDVĚDICKÁ VRCHOVINA 89	Nad vodárnou 163	NA STŘEDNÍ MORAVĚ 266
Výří skála u Pernštejna 91	Masív Koně a Policejní 164	Obrova noha 266
Výří skála 92	Beran a Rorejsí 165	Vosičky 267
Skála za potokem 95	Macocha 170	Boulder 268
Ve Žlebech 97	Sloup 173	Matterhornek 268
Stěna nad Studánkou 97	Masív Indie 174	Bivak 268
Stěna u vody 98	Za Indií vlevo 175	Mezi kozy 269
Stěna v lese 98	Indie 175	Kovadlinka 270
Vysoká skála u Štěpánova 99	Evropa 178	Obrova noha 270
	Za Indií vpravo 181	Bush man 271
	Stěna nad poustevnou 182	

KOZEL A ROZŠTÍPENÁ SKÁLA

Kozel je jedna z nejnáhledávanějších oblastí moravských pískovců ležící na hlavním hřebeni Chřibů severovýchodně od Kyjova především díky skvělé konfiguraci a struktuře skály. V blízkosti Kozla je pak útvar nazvaný Rozštípená skála na hřbetu vrcholu Bradlo (543 m n. m.) poblíž Koryčanské kaple. Jde o skalku místního významu, lezení je však možno spojit s návštěvou Kozla. **Platí zde zákaz pruvývstupů** bez předchozí dohody se správcem skal (kontakty www.horosvaz.cz).

The Kozel is one of the most sought-after areas of Moravian sandstones lying on the main ridge of Chřiby north-east of Kyjov mainly thanks to its wonderful configuration and structure rock. Next to Kozel is located Rozštípená skála lying on the ridge of Bradlo (543 m a. s. l.) near Koryčany chapel. It is the rock of local importance but climbing may be connected with the visit of Kozel.

ROZŠTÍPENÁ SKÁLA

GPS 49.0838000N
17.2009500E

Skalka s výškou stěn do sedmi metrů, zcela zastíněná stromy s expozicí stěn na sever a severozápad, vyznačující se mimořádnou kvalitou pískovce. V současnosti je zde vytyčeno čtrnáct dobře zajištěných cest boulderového charakteru (většinou silovějších po oblínách).

The rock with 7 meters high walls in the shadow of the trees with the rock walls facing north and north-east known for the exceptional quality of its sandstone. At present there are 14 well belayed routes (mostly power routes on bulges.)

Přístup: u silnice II/429 (Koryčany – Vřesovice) za směrovkou ke kapli sv. Klimenta se nachází poslední chatová osada. Zde je možno v omezené míře parkovat. Sto metrů od osady směrem na Vřesovice odbočuje západním směrem cesta, na kterou se vzápětí napojuje zelená značka. Po ní asi 800 metrů ke starému lomu. Odtud doleva do svahu a serpentinami v bukovém lese nahoru ke skále (celkem 20–25 minut).

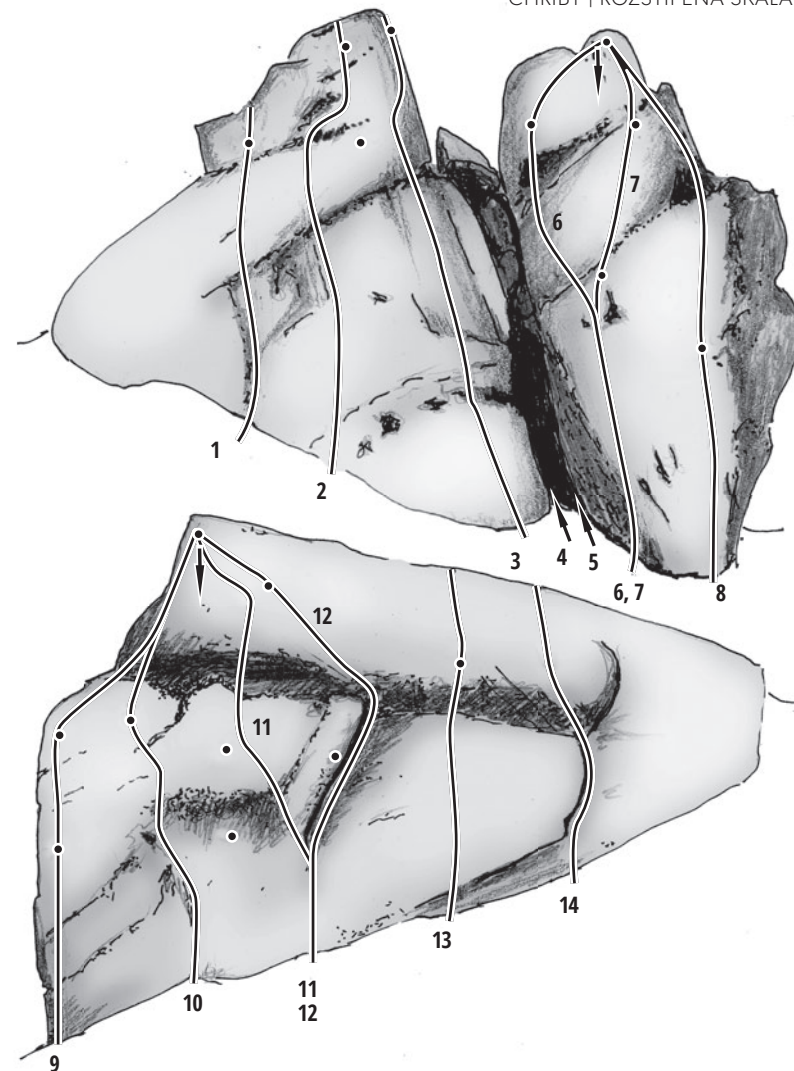
Access: Take the road II/429 (Koryčany – Vřesovice) and after the turn to st. Kliment chapel there is the last group of cabins. Limited parking is possible here. A hundred meters from the group of cabins in the direction of Vřesovice take a turn on a road going towards the west, which is joined by the green trail after. Continue this way approx. 800 meters to an old quarry. From here go left and up and through hairpin turns in the beech forest up to the rock (20–25 minutes).

P 49.0888069N, 17.2106147E | 1,3 km | Omezené možnosti | Limited place

KLASIFIKACE | CLASSIFICATION

3	4	5	6	7	8
2	2	2	3	4	1

CHŘIBY | ROZŠTÍPENÁ SKÁLA

1) Nezávislá
M. Rožek, 2002	6+	6) Riviéra
J. Blatný, M. Rožek, 2002	4+	11) Superneumíme
M. Rožek, J. Blatný, 2002	8-
2) Helter Skelter
J. Blatný, M. Rožek, 2002	7+	7) Rainman
J. Blatný, M. Rožek, 2002	5+	12) Supercrack
J. Blatný, M. Rožek, 2002	6+
3) Punk Rock
J. Blatný, M. Rožek, 2002	5+	8) Zlobivá
M. Rožek, J. Blatný, 2002	7-	13) Krokovka
J. Blatný, M. Rožek, 2002	6
4) Suchej tam, mokrej ven
T. Žert, 2002	2	9) Válka s mloky
M. Rožek, J. Blatný, 2002	7	14) Hlavně, že se rozpíná se
M. Rožek, J. Blatný, 2002	4
5) Petting aneb vnější komína
T. Žert, 2002	3	10) Bursitída
J. Blatný, M. Rožek, 2002	7-		

Dvaadvacetimetrový bizarní skalní útvar osamoceně stojící na hlavním hřebenu Chřibů 1 km jižně od zříceniny hradu Cimburk. Skála se vyznačuje vynikající strukturou horniny. Převážná většina cest je střední a vyšší obtížnosti ve svislé až převísle skále. Asi 150 metrů západním směrem od Kozla se nachází menší skalní útvar s výškou stěn do pěti metrů se spoustou boulderů. Skály jsou přibližně 50–70 metrů v lese jižně od přístupové lesní cesty ke Kozlově. **Platí zde zákaz prvo výstupů** bez předchozí dohody se správcem skal (kontakty www.horosvaz.cz).

Twenty-two meters high solitary bizarre rock formation on the main ridge of Chřiby 1 kilometer from the ruins of Cimburk Castle. The rock is distinguished by its outstanding structure. Most routes are of middle and higher difficulty in the vertical to overhanging rock. About 150 meters west of Kozel there is a smaller rock formation with 5 meters high walls and with a lot of boulders. The rocks are about 50–70 meters in the wood to the south of the road towards Kozel.

Přístup: Silnicí vedoucí přes hlavní hřeben Chřibů mezi obcemi Koryčany a Vřesovice (II/429) křížuje na hřebeni na rozcestí „U křížku“ červeně značovaná turistická značka (parkoviště). Po této značce SV směrem asi 10 minut ke skále (viz nákres na straně 20).

Access: Take the road crossing the main ridge of the Chřiby mountains between Koryčany and Vřesovice (II/429) to the „U křížku“ crossroad on the ridge (parking lot). There, take the red trail in north-east direction approx. 10 minutes to the rock (see the previous plan). **P** 49.0950750N, 17.2058472E | 850 m

- 1) Kouřová **9-**
R. Velíšek, J. Houšť, 1980, VI A0, RP T. Pilka, 1986
- 2) Fialka **9-**
F. Šnajdar 1978, V A1, RP T. Pilka, 1986
- 3) Zlínská cesta **8+/9-**
R. Velíšek, J. Houšť, 1980, VI A0, RP T. Pilka, 1986
- 4) Podkova **3+**
V levé části Z stěny převíslou členitou stěnkou přes balkónek (jištění), šikmo doleva na plošinku na hraně (vrcholová kniha). Východní stěnou vlevo od hrany. F. Kohoutek, J. Martišková, 1950
- 4a) Varianta nad knížkou **6-**
Z plošinky na hraně stěny přímo po hraně.

KLASIFIKACE
CLASSIFICATION

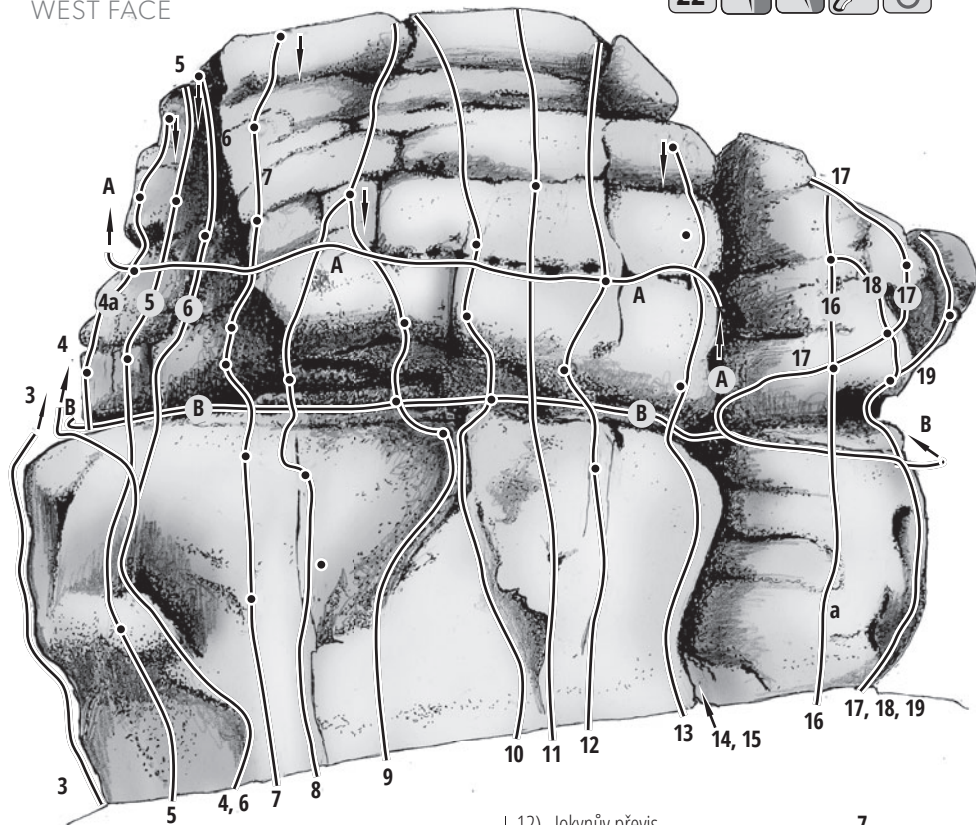
3	4	5	6
3	5	4	6
7	8	9	
8	7	8	

TRAVERZY CELÉHO MASÍVU

- A) Prstýnek **V A0**
Čertovým komínem k hodinám. Odtud doleva traverz celou SZ stěnou nad převisy až do JV stěny. JV stěnou traverzujeme pod vrcholovými převisy až do ústí JV komína, jím na vrchol. B. Vašina, M. Zapalač, 1968
- B) Obřízka **8-**
Kompletní traverz celého masívu Kozla. V SZ stěně pod velkými převisy a v JV stěně ve stejné výšce (zhruba v 1/3 stěny). J. Novák, T. Pilka, 2005
Dle nákresů na následující dvoustraně.

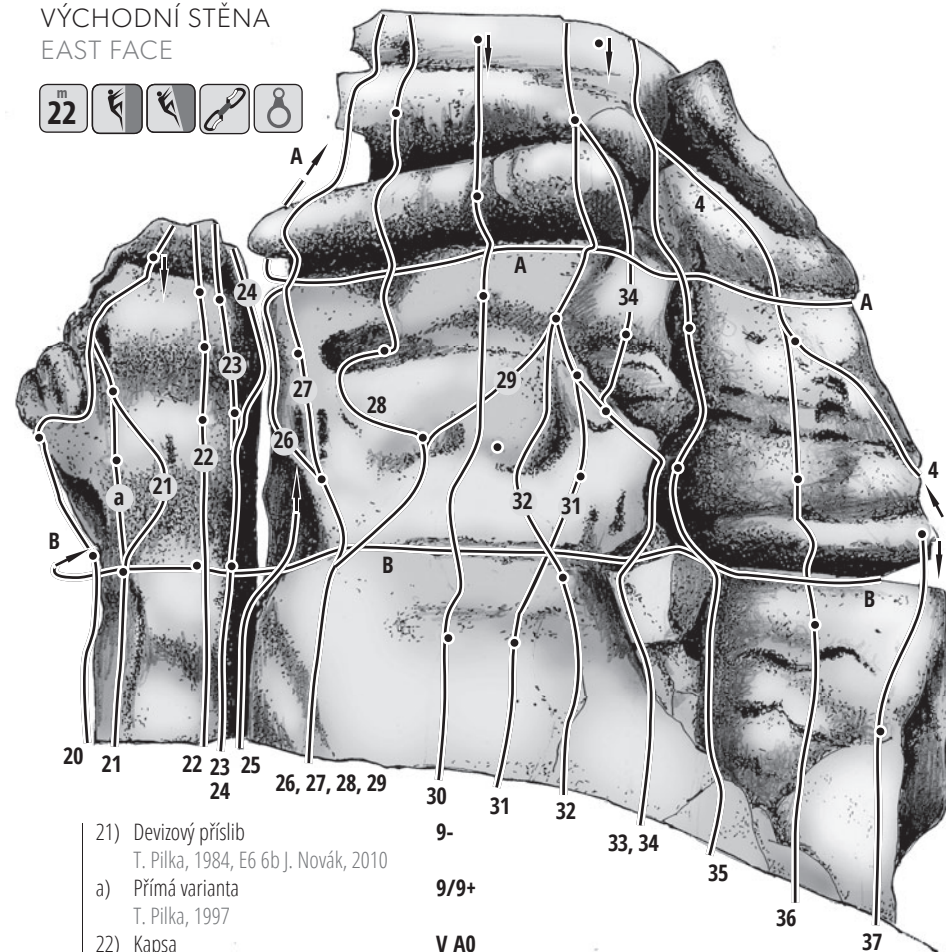
ZÁPADNÍ STĚNA
WEST FACE

11

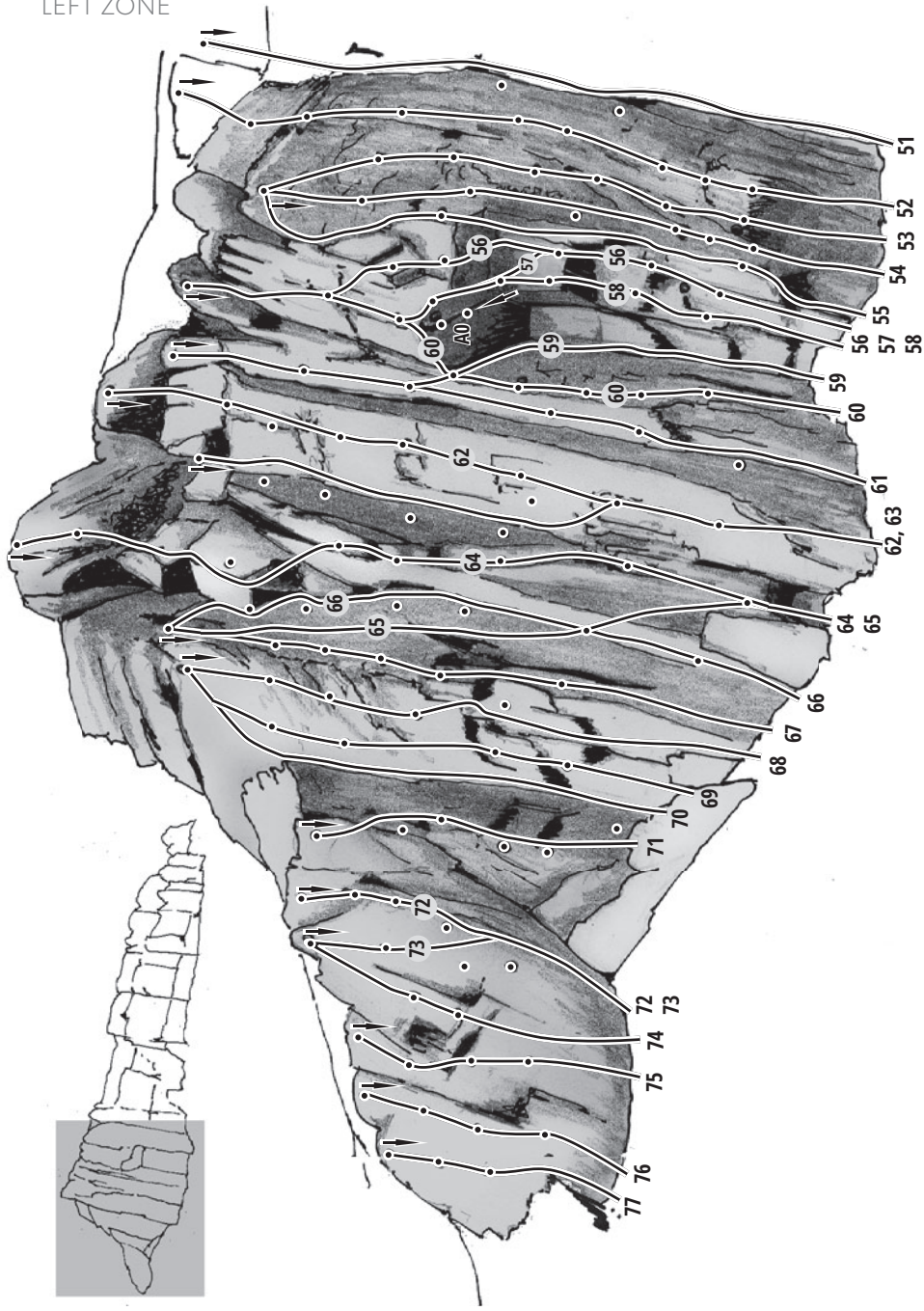
5) Toulky s Charliem	7
T. Žert, 2002	
6) Rohová	5
E. Blašík, B. Souček, 1957	
7) Marjánka	7
F. Šnajdar, R. Bláha, A. Pálka, 1980, VI A0	
8) Direttissima	8-
B. Vašina, M. Zapalač, 1967, VI A0, RP T. Pilka, M. Ondra, 1983	
9) Gorilí samec	8-
T. Žert, 1997	
10) Mazácká	7-
M. Zapalač, F. Šnajdar, 1978, V+ A0	
11) Půlnoční	8-
B. Lebloch, J. Hasmanda, J. Skryja, 2002	

12) Jokynův převis	7
J. Krhůt, V. Pančoška, V A0, 1969	
13) Hrana komína	6
14) Čertův komín	3
Vnější částí komína mezi věžemi.	
15) Vnitřní komín	4
16) Mezioddílová cesta k 37. výročí okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy a na památku Trautenberka	7+
T. Pilka, J. Blatný, J. Novák, T. Hoša, 2005	
17) Vločková	4
B. Souček, E. Blašík, 1957	
a) Nástup. var. středem stěny (s č. 16)	4
18) Modrý špagát	8-
T. Žert, 1989	
19) Loupání perníku	7+
T. Žert, 1997	
20) Perníková	8+
B. Vašina, M. Zapalač, 1971, RP T. Pilka, 1985	

VÝCHODNÍ STĚNA
EAST FACE

21) Devizový příslib	9-
T. Pilka, 1984, E6 6b J. Novák, 2010	
a) Přímá varianta	9/9+
T. Pilka, 1997	
22) Kapsa	V A0
B. Vašina, M. Zapalač, 1971	
23) Projekt	8+/9-
J. Novák, T. Pilka, 2010	
24) Oblinárium	8+/9-
J. Novák, T. Pilka, 2010	
25) Jihovýchodní komín	4
Komínem do rozdělení a pravou převislou částí.	
26) Hrana Kopyta	9+
T. Pilka, 2003	
27) Kopytem sem, kopytem tam	8-
T. Žert, 1997	
28) Hnízdo	7+
B. Vašina, 1970, VI A0	
29) Spojovací varianta	6
B. Vašina, M. Zapalač, 1970	
30) Rozvodová	8+/9-
T. Žert s družkami, 1996	

31) Zásnubní	9-
J. Novák, T. Pilka, 2010	
32) Svatební	7
M. Brázda, 1985	
33) Peteho cesta	6
B. Vašina, 1967	
34) Peteho direct	6
M. Zavřel, 2005	
35) Brandyho převis	5+
J. Topolánek, J. Rostek	
36) Pieta	4
J. Čepil, P. Čupr, 2002	
37) U buku	5-
M. Pelc, 1967	
4) Podkova	3+

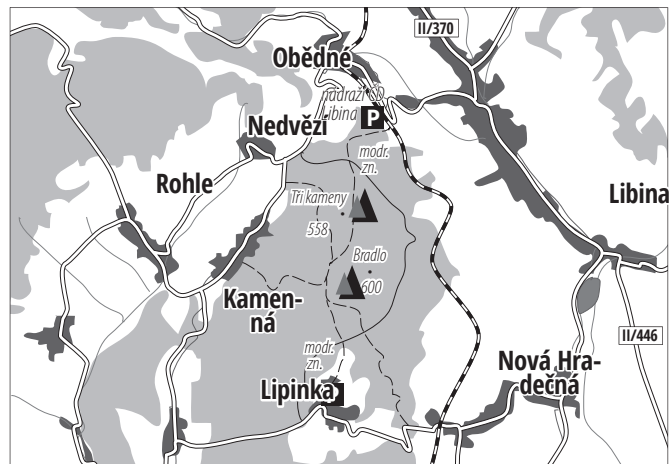
LEVÁ ČÁST
LEFT ZONE

52) Zlatá žila P. Lukeš, 2011	9-/9	61) Pilíř tlustých prstů P. Lukeš, 2010	7-	70) Pobřežní P. Lukeš, 2011	7-
53) Sedmilhář P. Lukeš, S. Barrošek, 2011	8-	62) Pěkná P. Lukeš, L. Šnejdrla, 2011	5-	71) Strážce pokladů P. Lukeš, 2011	6
54) Vítr v pláchech P. Lukeš, 2011	8	63) Píždůch S. Barrošek, 2010	4+	72) Světlušková P. Lukeš, 2011	4
55) Hra na hranu P. Lukeš, 2011	8-	64) Vyhliďková Přes převis mírně zleva a přímo po hraně. P. Lukeš, 2011	7+/-8-	73) Pod střechou P. Lukeš, 2011	7+
56) Žářez P. Lukeš, 2011	7	65) Zkratka stěnou Středem stěny bez použití hrany a koutu. P. Lukeš, 2011	7	74) Vyčtmutí z hnízda P. Lukeš, 2011	7-
57) PP P. Lukeš, 2018	6 A0	66) Těsný kout Podél hrany P. Lukeš, 2011	5	75) Tichý muž P. Lukeš, 2011	8
58) Výzva P. Lukeš, 2010	9-	67) Podél hrany Vzpomínková S. Miloš (vhodné dojistit vlastním jištěním)	6	76) Úzká pěšina P. Lukeš, 2011	6+
59) Křivý most (vlastní jištění) P. Lukeš, 2010	7	68) Vodopád Varianta Pobřežní, leze se pouze stěnou, bez koutu. P. Lukeš, 2011	8-	77) Konec je blízko P. Lukeš, 2011	8
60) Let sokola Stěnou podél hrany pod převis (chyby dál jak 20cm za hranou se neberou), traverz rukama po hraně převisu do středu pod borhák cesty PP, přes převis na vrchol. P. Lukeš, 2012	9				

Skalní oblast Bradlo a Tři kameny se nachází v podhůří Jeseníků u obce Libina na Uničovsku. Je tvořena krystalickým křemenem, cesty jsou zajištěny kruhy, modernější linie většinou borháký. Tvrdá skála nabízí všechny možnosti lezení od ukloněných rajbasů přes spáry až po svislé a převislé stěny. Navštěvovanější a významnější z obou skal je Bradlo, a to jak z hlediska množství a obtížnosti cest, tak i výškou stěn.

Rock area Bradlo and Tři kameny lies in the foothills of Jeseníky mountains near the village Libina in Uničov district. It is formed by crystalline quartz, the routes are belayed by rings, more modern lines by nuts. The most visited and more important of the two is Bradlo, both from the point of view of the number of routes as well as the height of the rock walls.

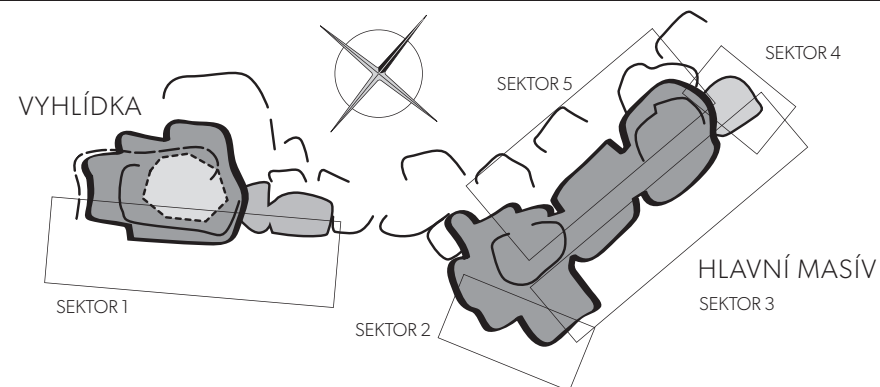
KLASIFIKACE CLASSIFICATION				
2	3	4	5	
3	8	21	19	
6	7	8	9	
4	10	12	3	

P TŘI KAMENY
49.8783369N
17.0626708E
2,4 km
BRADLO
49.8393125N
17.0482572E
1,9 km

Přístup: Na Tři kameny (558 m) je výhodný přístup po modré značce z vlakového nádraží Libina (trať Olomouc – Šumperk) 2,5 km. Na Bradlo (1,9 km) pak po modré značce z obce Lipinka nebo po zelené z Kamenné.

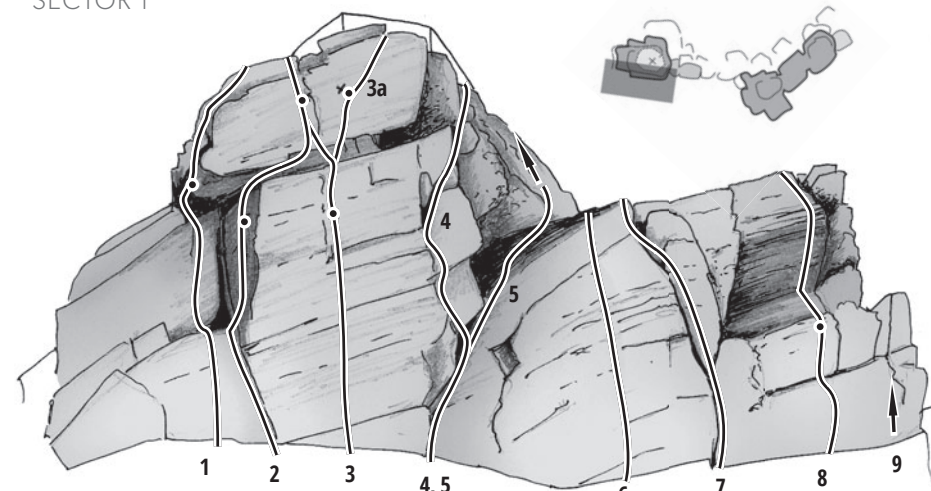
Access: The most convenient access to Tři kameny (558 m) is along the blue trail from the train station Libina (rail Olomouc – Šumperk) 2.5 km. To Bradlo (1.9 km) take the blue trail from the Lipinka village or the green trail from the Kamenná village. The distance between the rocks is approx. 1.5 km

BRADLO

SEKTOR 1 – STĚNA POD VYHLÍDKOU SECTOR 1

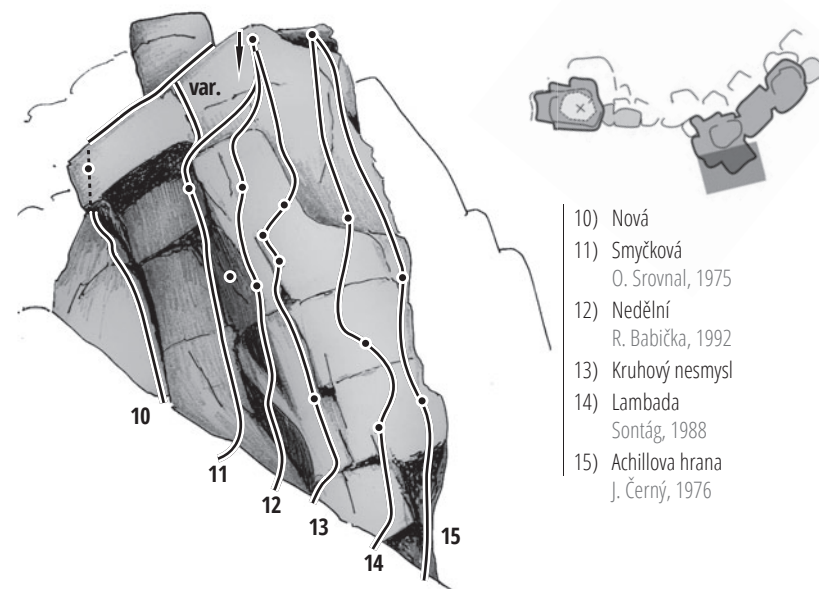
GPS 49.853952N, 17.054350E

1) Černý kout	4	5) Sestupovka	2
2) Nechutný oříšek	6-	6) Stěnka (nejištěno)	5
3) Rudolf	4	7) Pendl	3+
3a) Varianta	5	8) Pupky	4
4) Cesta tlustého strýce	3-	9) Cesta nečekaných startů	4+

SEKTOR 2 – HLAVNÍ MASÍV, LEVÁ ČÁST SECTOR 2 – MAIN MASSIF, LEFT ZONE

GPS 49.854106N, 17.054620E

10) Nová	4
11) Smyčková
O. Srovnal, 1975	6
12) Nedělní
R. Babička, 1992	7-
13) Kruhový nesmysl	7
14) Lambada
Sontág, 1988	8
15) Achillova hrana
J. Černý, 1976	5+

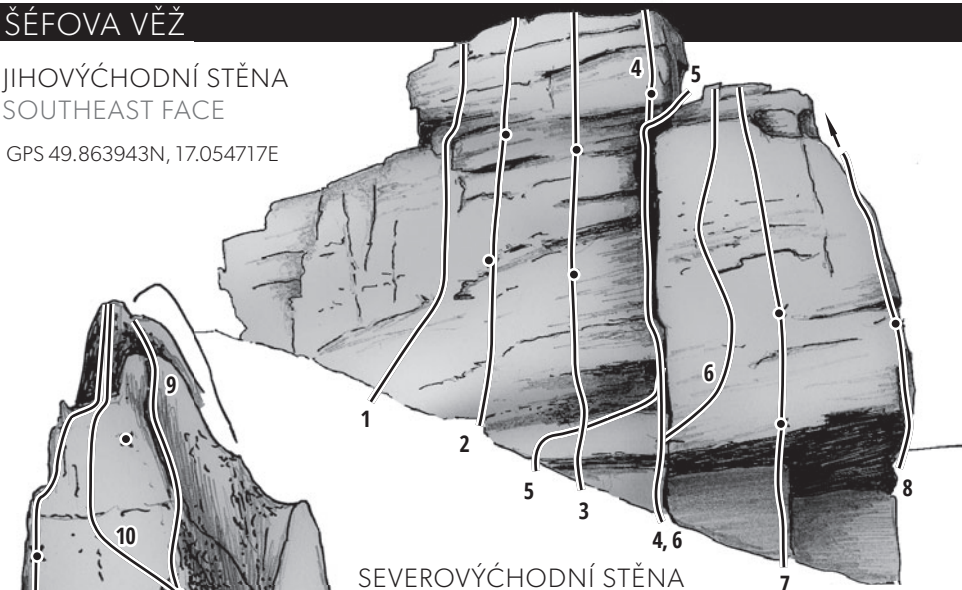
TŘI KAMENY

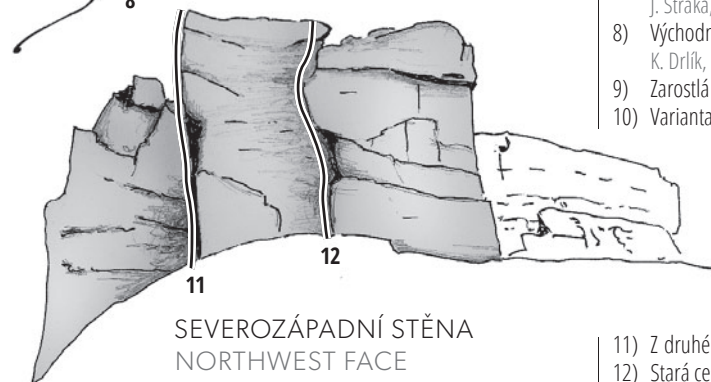
ŠÉFOVA VĚŽ

JIHOVÝCHODNÍ STĚNA
SOUTHEAST FACE

GPS 49.863943N, 17.054717E

SEVEROVÝCHODNÍ STĚNA
NORTHEAST FACE

1) Přes jedničku	4
2) Centrála	5
3) Vegetariánská	5+
4) Vzpomínka na Adršpach	5
5) Varianta	4
6) Prstíková – nejištěno	5+
7) Aerobic	8-
8) Východní hrana	5-
9) Zarostlá cesta	4
10) Varianta	4

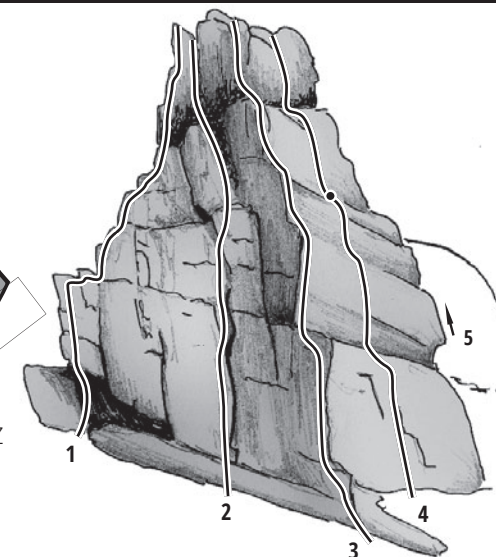
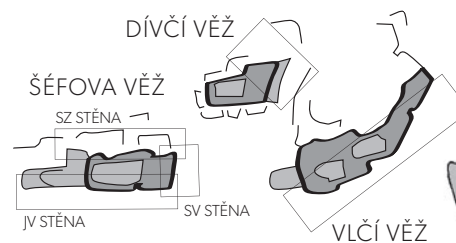
SEVEROZÁPADNÍ STĚNA
NORTHWEST FACE

11) Z druhé strany	4
12) Stará cesta	2

DÍVČÍ VĚŽ

GPS 49.864079N, 17.054600E

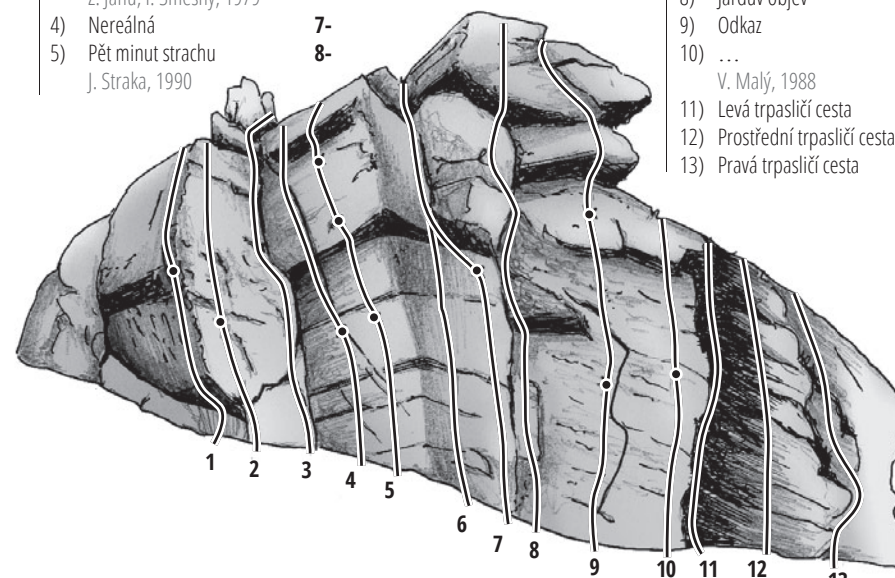
1) Levá hrana	3+
2) Po schodech	3-
3) Severní hrana	4-
4) Severní stěna	4
5) Západní kout	4

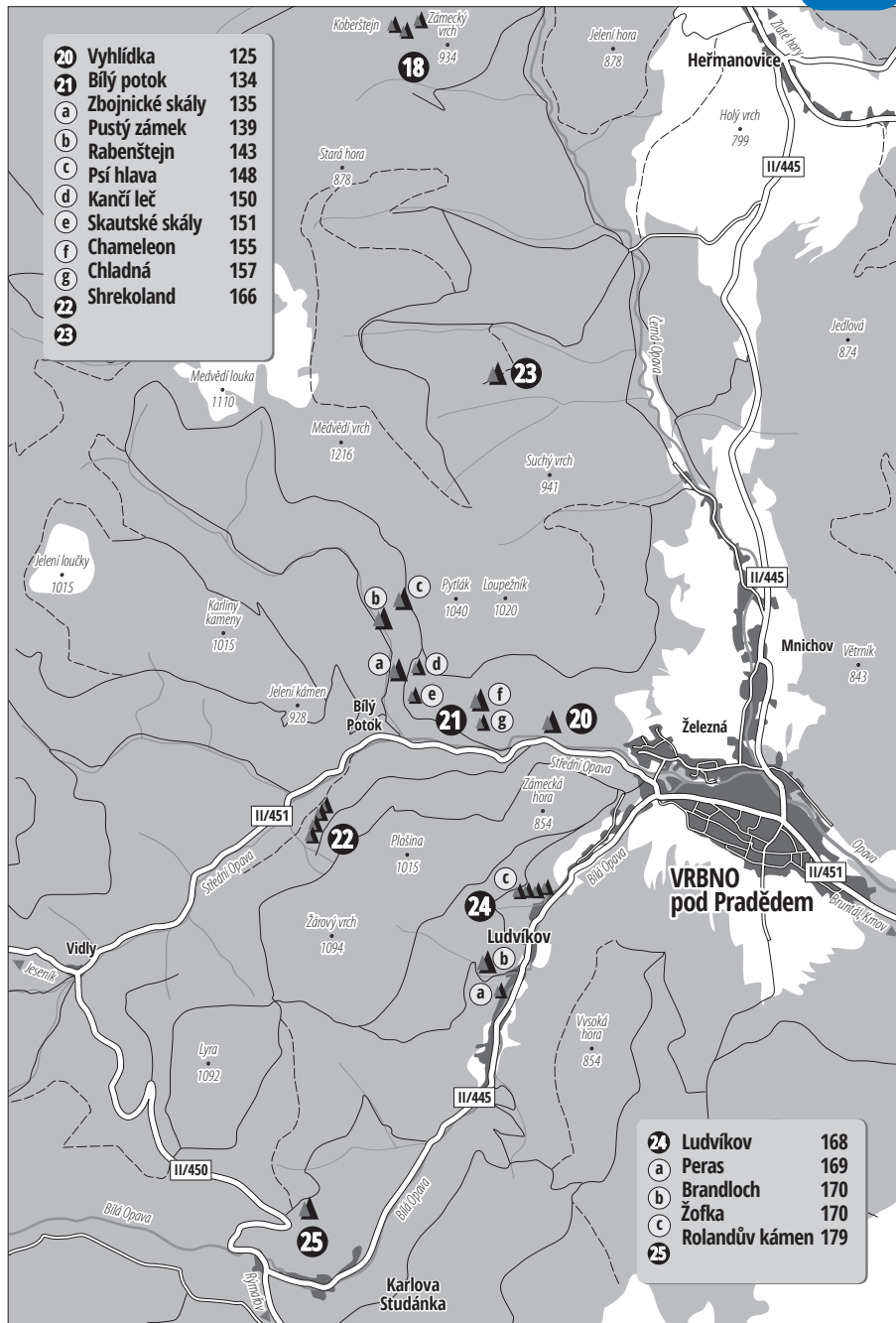

VLČÍ VĚŽ

GPS 49.864258N, 17.054752E

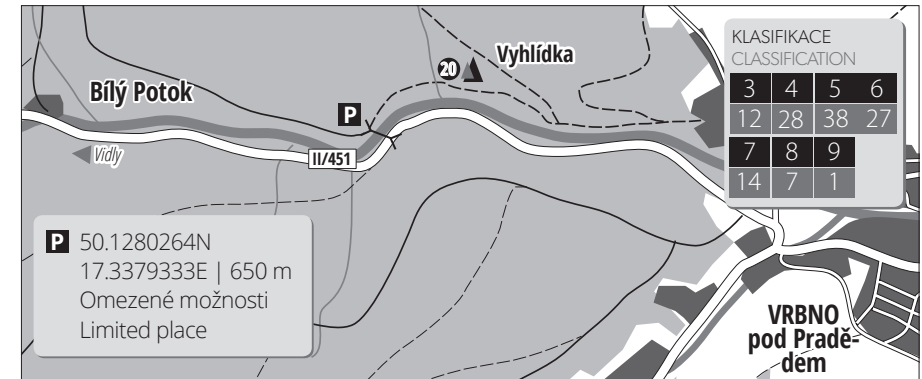
1) Boulder hrana	5+
2) Cesta jarního setkání	4+
3) Soví cesta	3
4) Nereálná	7-
5) Pět minut strachu	8-
6) Bobulova	8
7) Přes balkón	5-
8) Jardův objev	4
9) Odkaz	5
10) ...	7-
11) Levá trpasličí cesta	4-
12) Prostřední trpasličí cesta	3+
13) Pravá trpasličí cesta	3+

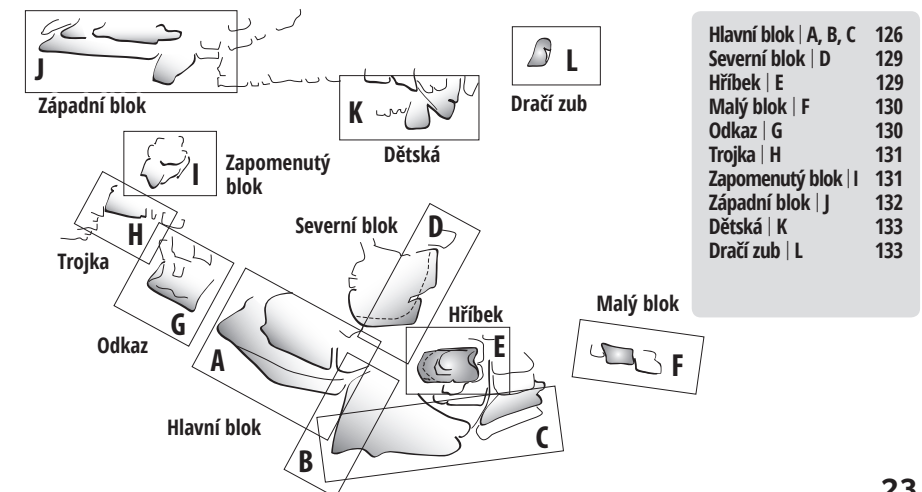
Nejnámější skalní oblast vrbenké části Hrubého Jeseníku tvořená několika skalními útvary z pevné břidlice rozmístěnými v lese v údolí Střední Opavy. Nejvyšší stěny Hlavního bloku dosahují výšky kolem 30 metrů. Cesty v kolmé a převislé pevné skále jsou jistěny převážně kruhy, novější výstupy borháky. Pro celou oblast platí zákaz používání magnézia v cestách lehčích než 7 UIAA a tvorby nových prvovýstupů. Vzhledem k tomu, že cesty nejsou ukončeny slaňovacími vratnými body, není zde vítáno ani lezení s horním jištěním „na rybu“.

The most famous rock area of the Vrbeno part of Hrubý Jeseník consists of several rock formations of solid slate located in the woods of the Střední Opava river valley. The highest walls of Hlavní blok are about 30 meters high. The routes in vertical and solid rock are mostly belayed by rings, newer ones are belayed by bolts. In the whole area there is a ban of use of magnesium (using is possible from seventh degree of difficulty) and no first ascends are allowed. Because of the fact that the routes are not finished by rappel points and climbing with belaying from above, then so called fish style is not recommended.

Přístup: Z Vrbeno po silnici II/451 směrem na Bílý Potok, Jeseník. Asi po 1,2 km odbočuje z hlavní silnice doprava lesní cesta. Přejdeme přes můstek a po 50 metrech odbočíme doprava na traverzovou lesní cestu, po které asi po 400 metrech dojdeme ke skalám.

Access: From Vrbeno take the road II/451 in the direction of Bílý Potok, Jeseník. After approx. 1.2 km turn right on a forest road. Cross a little bridge, and after 50 meters turn right on a traverse forest road, and continue approx. 400 reach the rocks.

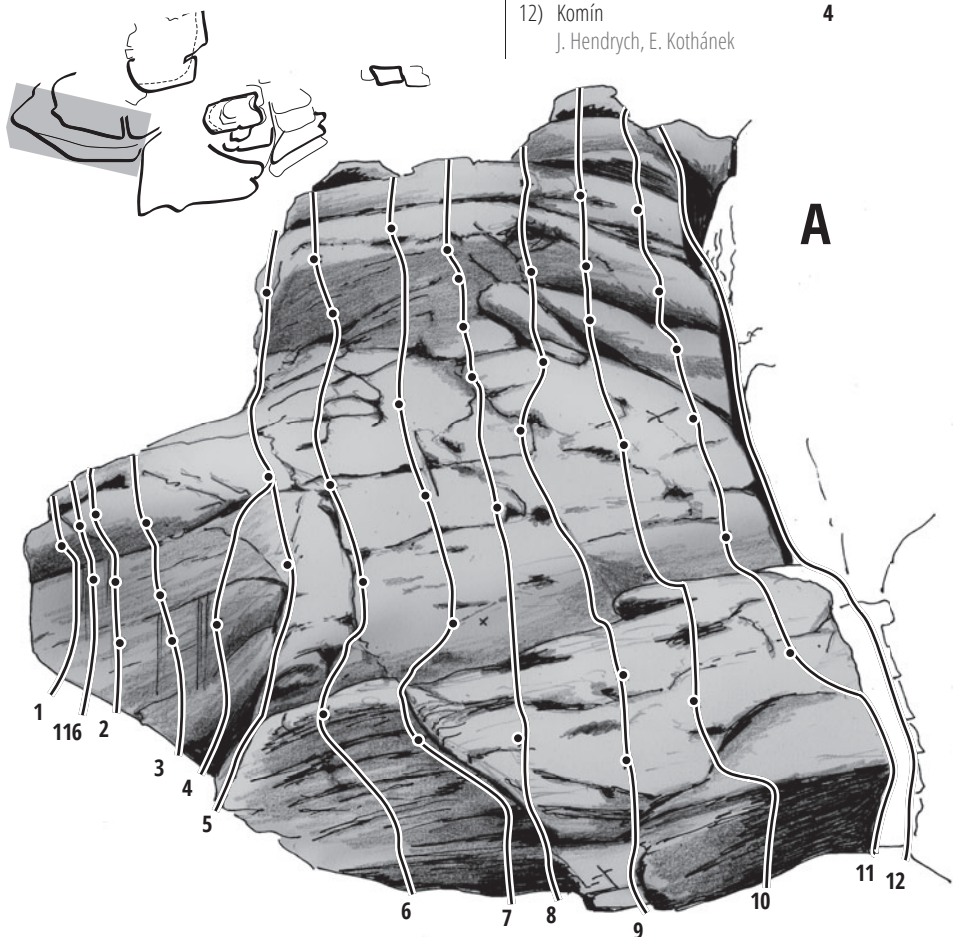

SEKTOR A – HLAVNÍ BLOK, LEVÁ ČÁST
SECTOR A – MAIN BLOCK, LEFT ZONE

GPS 50.1301539N, 17.3448961E

1) Nuda	5
J. Marek, P. Bébar	
116) Římsovník	5+
2) Anglický víkend	9-
M. Benian	
3) Brnkačka	7
P. Bébar, J. Marek	
4) Nová šavle	7
P. Bébar	
5) Šavle	5-
P. Pytela, P. Bébar, 1991	

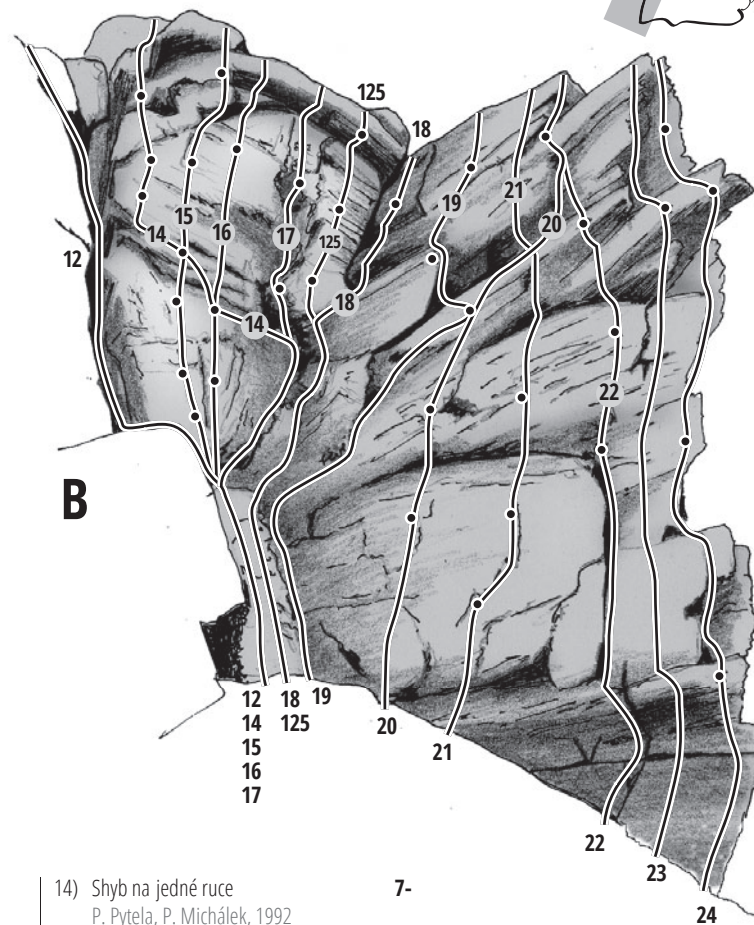
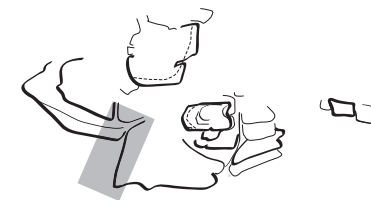
6) Uhlířská	5
L. Martiník, E. Kothánek	
7) Gotická	6+
P. Bébar, P. Pytela, 1993	
8) Starý kruh	6
P. Pytela, J. Feret, 1991	
9) Raroh	8-
R. Menšík, R. Šrek, 2005	
10) Čtyřkruhová	6+
P. Pytela, J. Feret	
11) Requiem	7
M. Slíva	
12) Komín	4
J. Hendrych, E. Kothánek	

A

SEKTOR B – HLAVNÍ BLOK, STŘEDNÍ ČÁST
SECTOR B – MAIN BLOCK, CENTRAL ZONE

GPS 50.1301539N, 17.3448961E

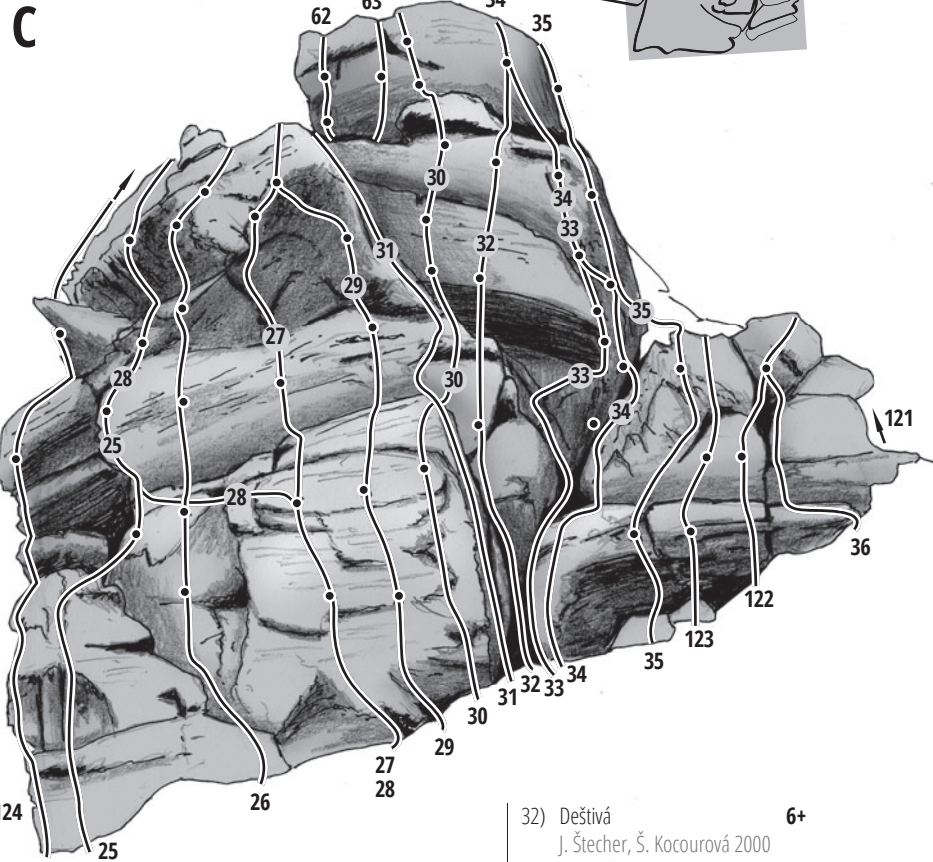
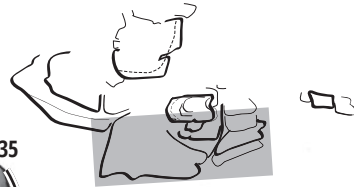
B

14) Shyb na jedné ruce	7-
P. Pytela, P. Michálek, 1992	
15) Vzdušné zámky	7+
P. Pytela, R. Menšík, 1993	
16) Cesta mladých ptáčat	8-
J. Štecher, J. Veselý, 2000	
17) Nedělní procházka	5+
L. Martiník, M. Slaměník	
125) Prázdniny	6
P. Pytela, 2012	
18) Zelený kout	3
19) Symbolická	4
P. Pytela	

20) Emilova západní	5
E. Kothánek	
21) Pepova	6
J. Feret, M. Obadal	
22) Krvavá spára	5
J. Hendrych, E. Kothánek	
23) Odpověď	6
R. Menšík, D. Georgiadis	
24) Hrana	5+
M. Slaměník, A. Gromus, 1972	

SEKTOR C – HLAVNÍ BLOK, PRAVÁ ČÁST
SECTOR C – MAIN BLOCK, RIGHT ZONE

GPS 50.1301131N, 17.3451322E

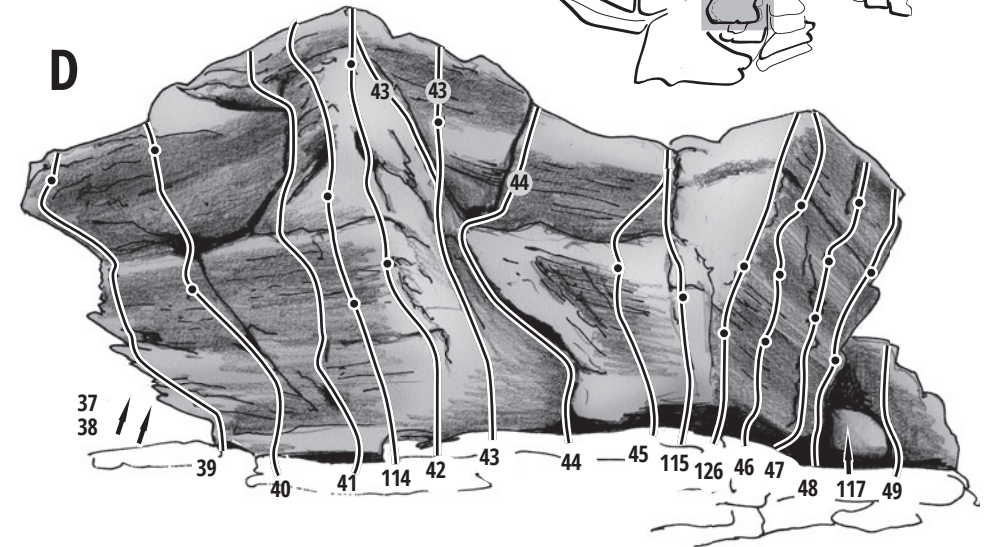
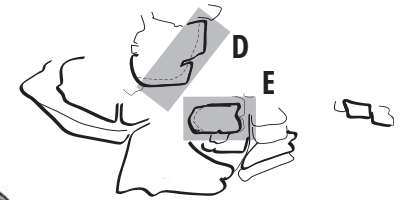
124

- 124) Železný drak
P. Pytela, B. Klapuch, 2013
- 25) Jeskyňka
5
- 26) Dolomitská
5+
- 27) Přes střechu
8-
- 28) Třískobová
4+
- 29) Alešova plazivá
7-
- 30) Jižní plotna
5+
- 31) Průkopnická
4

- 32) Deštivá
6+
- 33) Staletá
7
- 34) Jubilejní
5
- 35) Jeseter
6-
- 123) Focus
6-
- 122) Puklina
6
- 36) Junáčká
4
- 121) Východní
5+

SEKTOR D – SEVERNÍ BLOK
SECTOR D – NORTH BLOCK

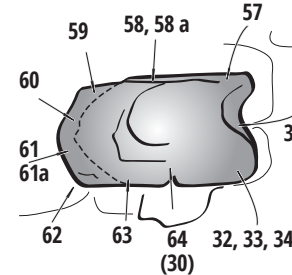
GPS 50.1304686N, 17.3448781E

37) Druhá školní
4	42) Vorel
7-	46) Smrková
7-
38) První školní
3	P. Pytela 1994	P. Pytela 1993
39) Západní hrana
6-	43) Diagonála
5	47) Zlomený žebřík
6
P. Pytela 1993	44) Geologická
5	I. Bensch, P. Michálek
40) Friend
5+	45) Převislá
5+	48) Zrychlený dech
6+
P. Pytela 1993	L. Martiník, Hradil	P. Pytela 1993
41) Bonbonek
4+	115) Listopadová
7+	117) Trivallis
5+
M. Slaměník	R. Šrek, I. Foltýn, 2010	P. Pytela, B. Klapuch 2013
114) Mačka
7	126) Žvejkův pytel
6+	49) Buď, anebo
5+
J. Jedlička, 2010	R. Šrek, J. Jedlička 2012	P. Pytela

SEKTOR E – HRÍBEK | SEKTOR E GPS 50.1303414N, 17.3449156E

E

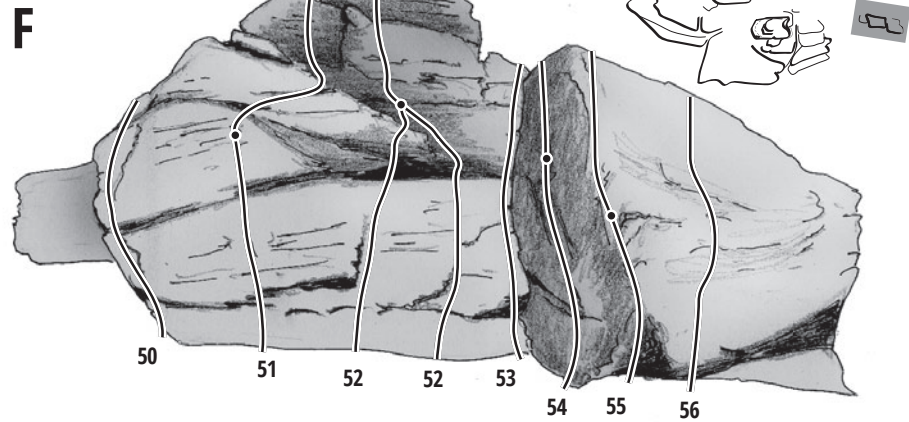

CESTY 30, 32 – 35 | SEKTOR C

57) Podzimní
4+	61) Sušený mlok
7
S. Tejnský, J. Váňa	Hranou přímo.R. Šrek, 2010
58) Klínová
5+	61a) Pavouk
6-
E. Kothánek	Hranou a pod převisem doleva ke spárce. Tou na vrchol. Hradil, L. Martiník
a) Přímá varianta
6-	62) Hrana na Hříbek
5+
Od. 1. kruhu Klínové přímo na vrchol. D. Georgiadis	Hradil, L. Martiník, Kříž
59) Co švestička, to kapička
8	63) Osud pilota
6+
J. Štecher, R. Metelková, 2007	J. Barenčík
60) Džimovo kakaové břicho
8	64) Jižní spára
5+
J. Štecher, J. Veselý, J. Siegl 2004	M. Obadal

SEKTOR F – MALÝ BLOK
SECTOR F – LITTLE BLOCK

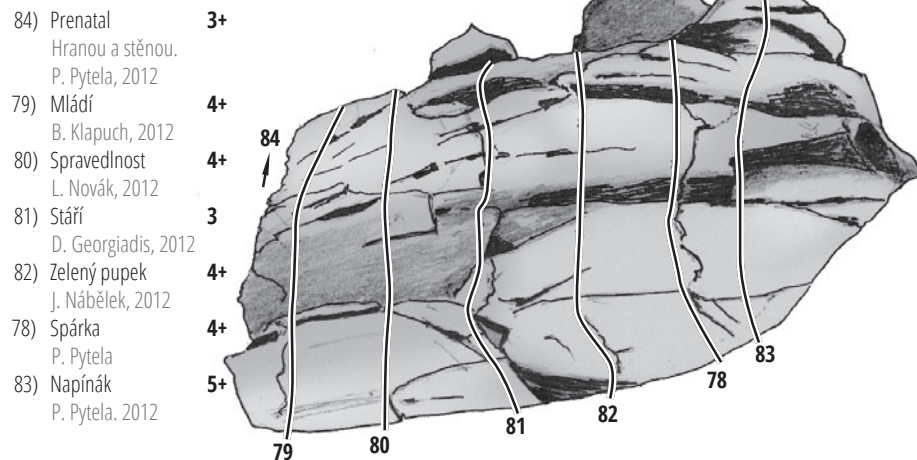
GPS 50.1304050N, 17.3453011E

50) Buben
P. Pytela	4+	53) Odpočinkový kout
L. Martiník, J. Hendrych	3+
51) Cesta dlouhých mužů
L. Martiník, J. Hendrych	5+	54) Hopsálek
L. Martiník, J. Hendrych	5
52) Kulatá
A. Reměš	5+	55) Čelo
P. Pytela 1996	5+
		56) Mechovka	4-

SEKTOR G – ODKAZ | SEKTOR G

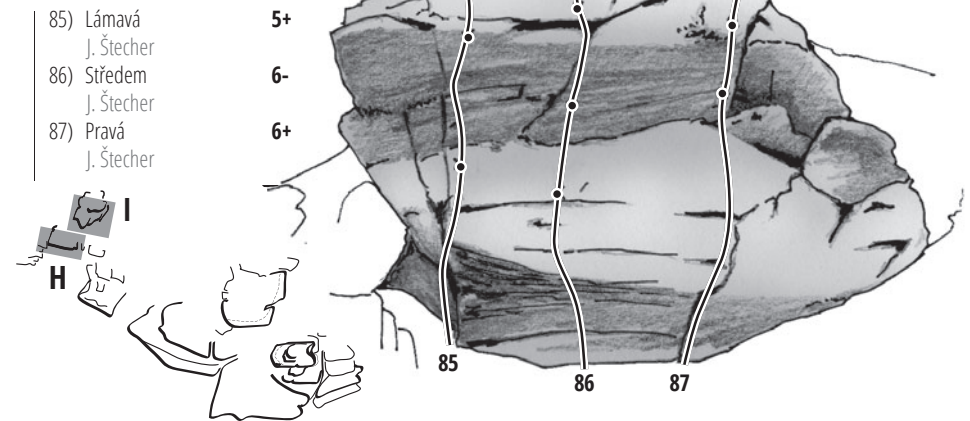
GPS 50.1302989N, 17.3445189E

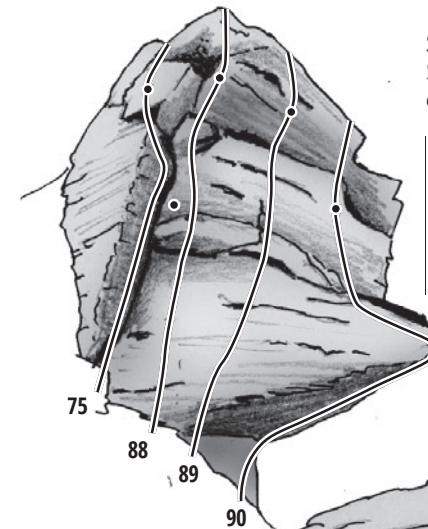
84) Prenatal
Hranou a stěnou.
P. Pytela, 2012	3+
79) Mláď
B. Klapuch, 2012	4+
80) Spravedlnost
L. Novák, 2012	4+
81) Stáří
D. Georgiadis, 2012	3
82) Zelený pupek
J. Nábělek, 2012	4+
78) Spárka
P. Pytela	4+
83) Napínák
P. Pytela, 2012	5+

SEKTOR H – TROJKA
SECTOR H

GPS 50.1304067N, 17.3444442E

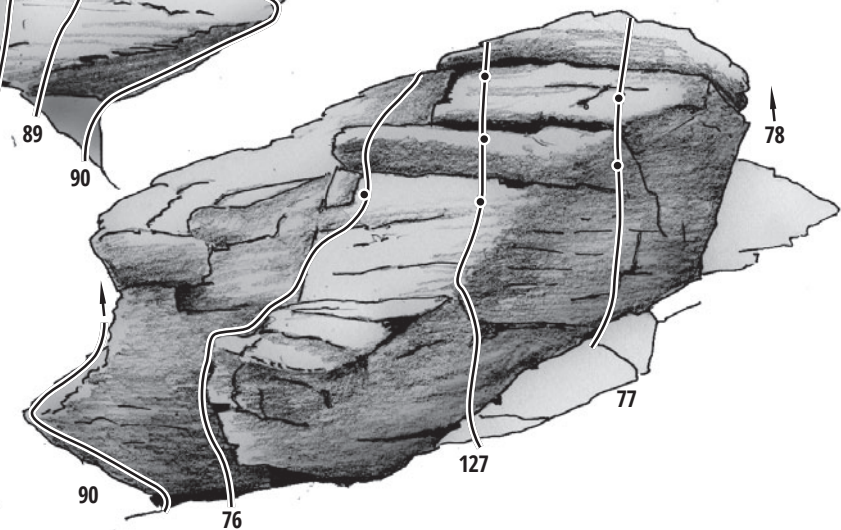
85) Lámavá
J. Štecher	5+
86) Středem
J. Štecher	6-
87) Pravá
J. Štecher	6+

SEKTOR I – ZAPOMENUTÝ BLOK
SECTOR I

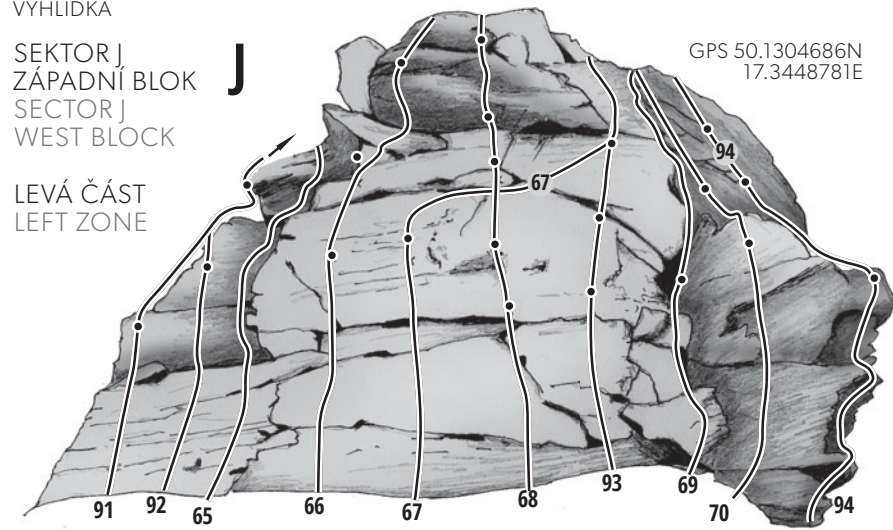
GPS 50.1304719N, 17.3444972E

75) Hranka	4	76) Schody	3
88) Platnička	4+	P. Pytela	
89) Boulder
P. Pytela, 2012	4	127) Vojenská rozcvička
B. Klapuch, P. Pytela, 2012	6+
90) Superboulder
M. Kolář, 2012	7	77) Zapomenutá	5+
		78) Spárka	4
		U nápisu ...nur jugend...	

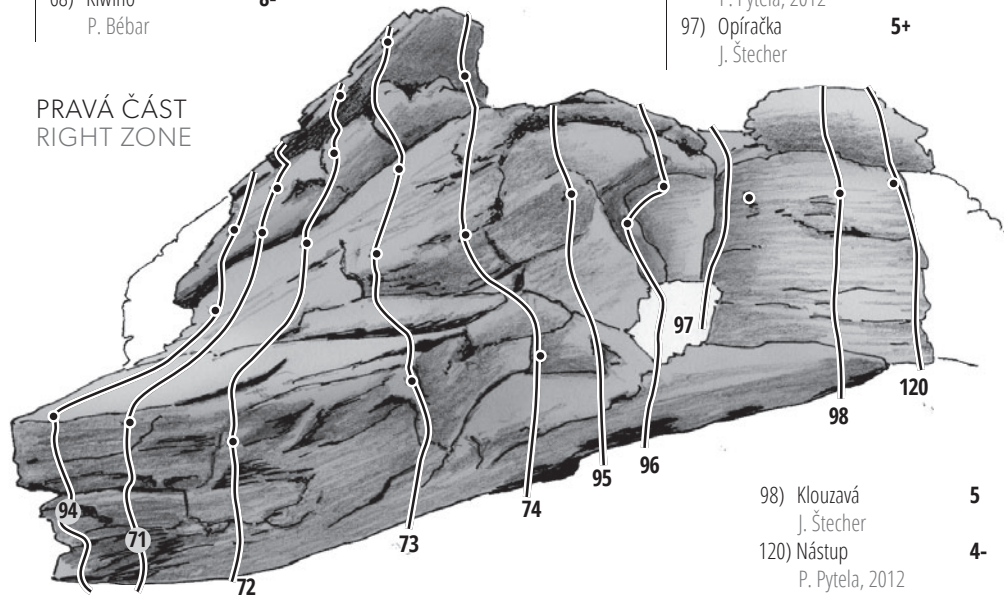
SEKTOR J
ZÁPADNÍ BLOK
SECTOR J
WEST BLOCK

LEVÁ ČÁST
LEFT ZONE

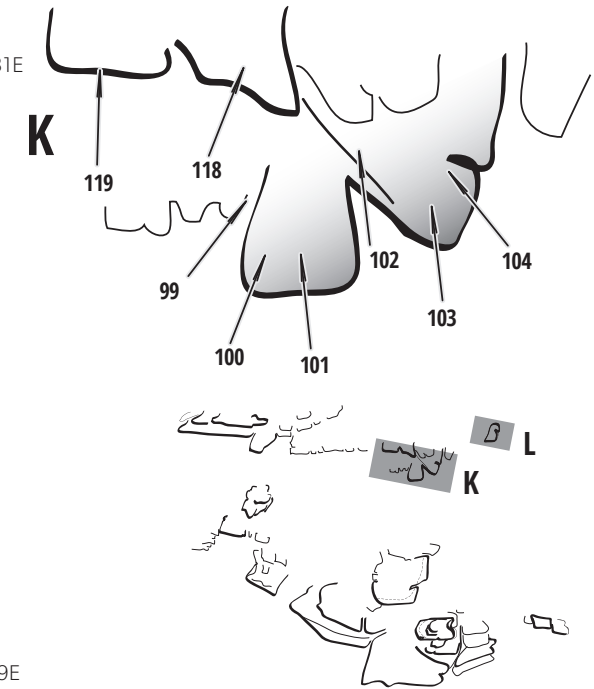
91) Velký oblouk
P. Pytela, 2012	4+	93) Kamarádká
P. Pytela, R. Blahník, 1992	6	72) Květnová volební
P. Pytela, A. Remeš, 1990	4+
92) Rooibosová
P. Pytela	5	69) Malý kout
70) Odvážná	4
4+	73) Odmítavá
P. Pytela, P. Patterman, 1999	5
65) Stará cesta
66) Musíš bejt statečnej
P. Pytela, P. Bébar	4+
8-	94) Dva bloky
R. Menšík	6	74) Lordóza
P. Patterman	5-
67) Cesta do Evropy
I. Bensch, P. Pytela	7-	71) Bouldřík
P. Pytela	5	95) Latisimus
B. Klapuch, 2012	6+
68) Kiwiho
P. Bébar	8-			96) Salamandr
P. Pytela, 2012	6+
				97) Opíračka
J. Štecher	5+

PRAVÁ ČÁST
RIGHT ZONE

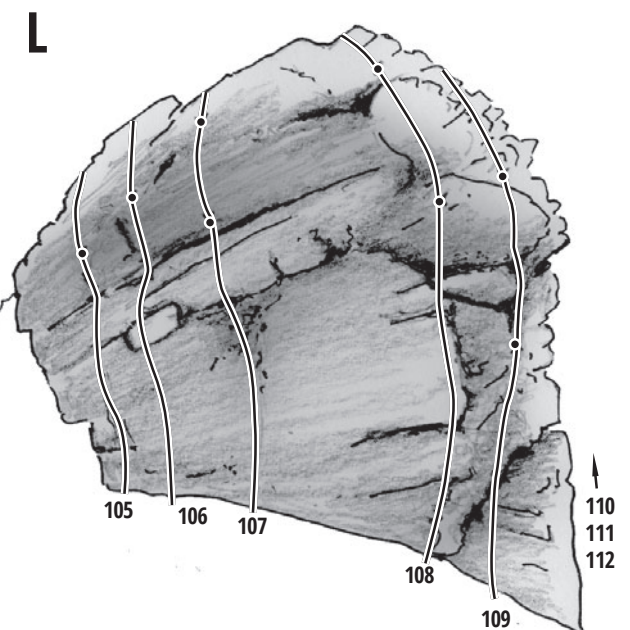
SEKTOR K – DĚTSKÁ
SEKTOR K
GPS 50.1306519N, 17.3448731E

119) Náčelník
P. Pytela, 2013	4-
118) Nátělník
P. Pytela, 2013	3-
99) Hradby
J. Štecher	4
100) Stofka
P. Patterman, 2012	4+
101) Překrok
P. Pytela, 2012	3
102) Z jeskyně
P. Pytela, 2012	5
103) Mechopad
P. Patterman, 2012	3+
104) Předškolní
J. Nábělek, 2012	3

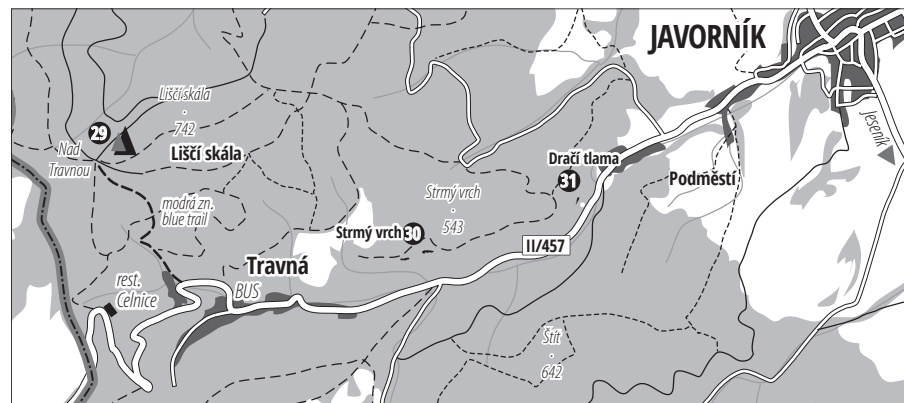
SEKTOR L – DRAČÍ ZUB
SEKTOR L
GPS 50.1307261N, 17.3452119E

105) Prd
P. Pytela, 2012	5+
106) Housenka
L. Novák, 2012	5+
107) Zlámaná
P. Pytela, 2012	6
108) Dach
L. Novák, 2012	6+
109) Divoký angrešt
P. Pytela, 2012	6-
110) Střevlák
Podél položené hrany (borhák).
P. Pytela, 2012	3-
111) Mravenčí
Plotnou (borhák) a přes převis (borhák).
P. Pytela, 2012	3
112) Kvak
Stěnou (borhák).
L. Novák, 2012	4

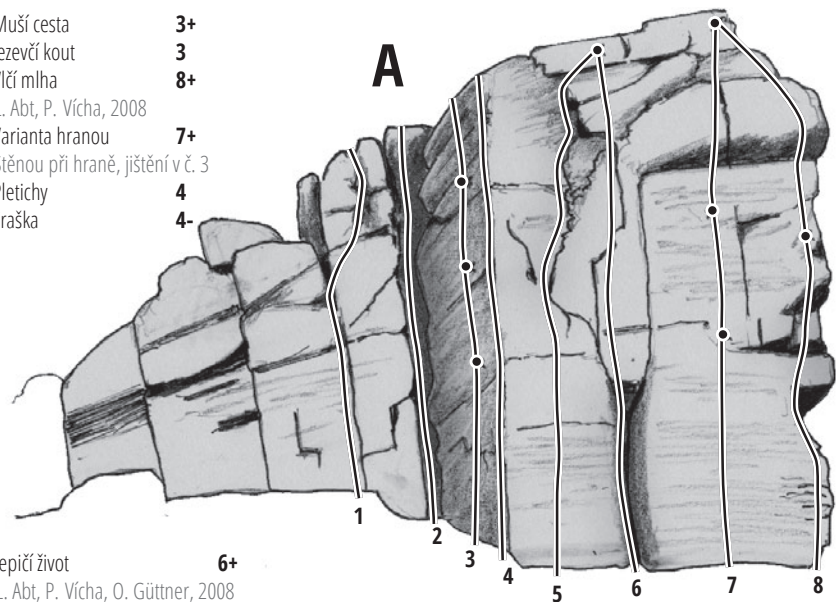
Okrajová skála tvořená pevnou ortorolou se stěnami dosahujícími výšky deseti metrů, nacházející se na hřebeni pod vrcholem Liščí skála (742 m n. m.) nad obcí Travná u Javorníku. Cesty v kolmých plotnách jsou převážně zajištěny borháky, lehké cesty je nutné dojistit vlastním jištěním.

The border rock formed by solid leucocratic gneiss with the walls 10 meters high lying on the ridge below the top of the hill Liščí skála (742 m a. s. l.) above the village Travná near Javorník. The routes on vertical slabs are mostly belayed by bolts, it is necessary to use one's own belaying for the less difficult routes.

SEKTOR A | SECTOR A

- 1) Muší cesta **3+**
- 2) Jezevčí kout **3**
- 3) Vlčí mlha **8+**
L. Abt, P. Vícha, 2008
- 4) Varianta hranou **7+**
Stěnou při hraně, jištění v č. 3
- 5) Pletichy **4**
- 6) Fraška **4-**

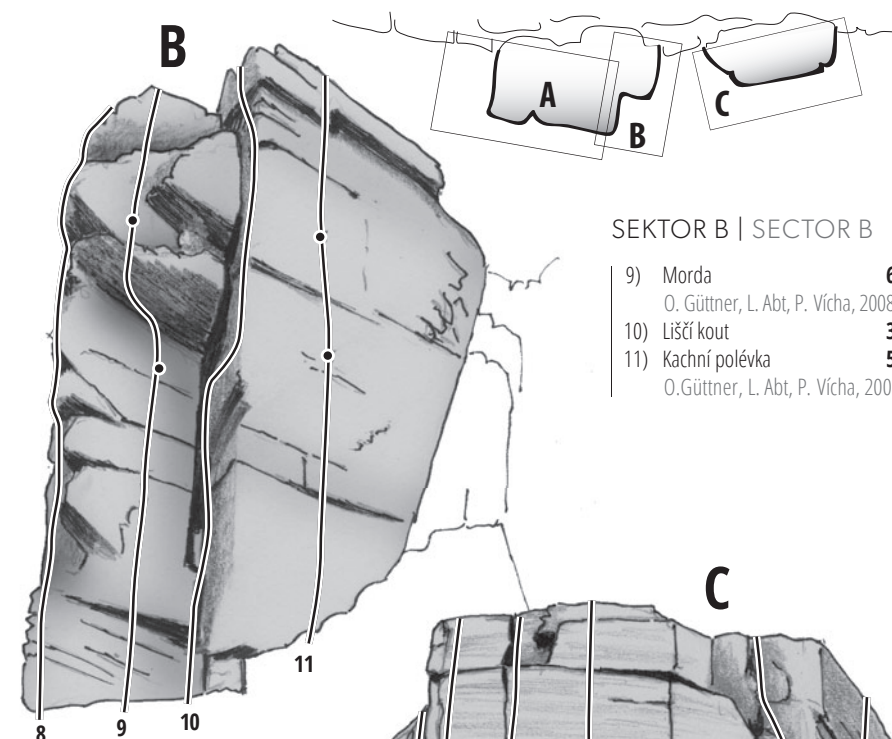

- 7) Jepičí život **6+**
L. Abt, P. Vícha, O. Güttner, 2008
- 8) Zrzavec **5+**
P. Vícha, O. Güttner, L. Abt, 2008

3	4	5
4	5	3
6	7	8
3	1	1

Přístup: Z autobusové zastávky Travná po modré značce 1,5 kilometru na rozcestí Nad Travnou (na mapy.cz název Letiště). Odtud vpravo 150 metrů po hřebínku nevýrazným lesním chodníkem ke skále. Na rozcestí Nad Travnou lze dojít po lesní cestě (cyklostezka 6222) od restaurace Celnice (1,7 km).

Access: From bus stop Travná along the blue trail 1.5 km to the Nad Travnou crossroad. From there, turn right on the forest path along a ridge, approx. 150 m to the rock. The Nad Travnou crossroad is accessible by a forest path (bike path n. 6222) from Celnice restaurant (1.7 km).

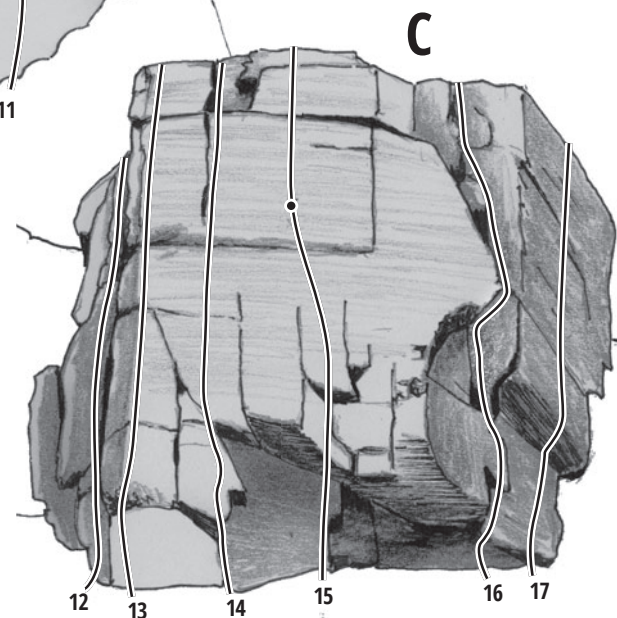

SEKTOR B | SECTOR B

- 9) Morda **6**
O. Güttner, L. Abt, P. Vícha, 2008
- 10) Liščí kout **3+**
- 11) Kachní polévka **5**
O. Güttner, L. Abt, P. Vícha, 2008

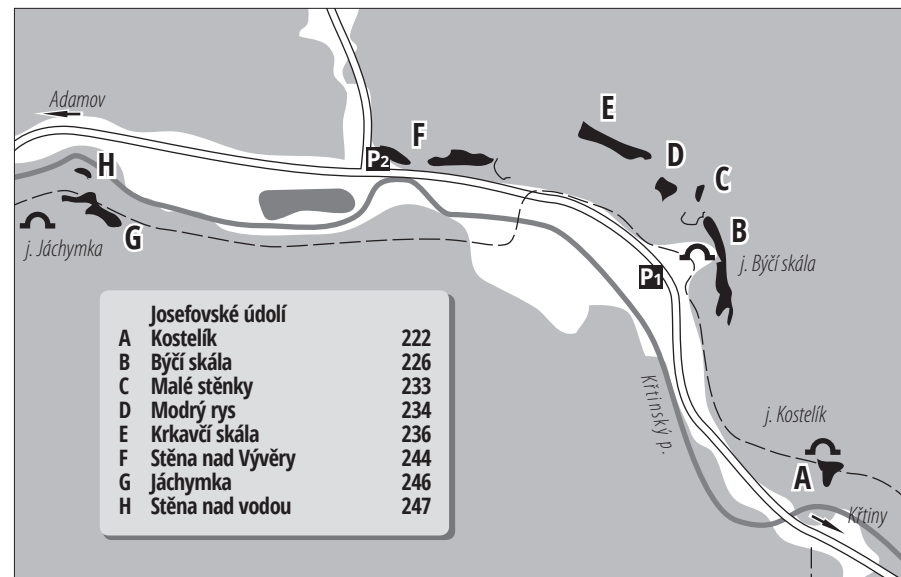
SEKTOR C | SECTOR C

- 12) Lehká spára **3-**
- 13) Borůvková **4-**
- 14) Výhružka **4**
- 15) Výstraha **6-**
L. Abt, P. Vícha, O. Güttner, 2008
- 16) Hranostaj **4-**
- 17) Lvoun **5+**
L. Abt, P. Vícha, O. Güttner, 2008

Rozsáhlá skalní oblast se skalami více či méně ukrytými po obou svazích Josefovského údolí vedoucího z Adamova do Křtiny. Počátky lezení sahají do období před první světovou válkou. Především Krkavčí a částečně i Býčí skála patří k nejvýznamnějším lezeckým terénům Moravského krasu. Zatímco Krkavčí skála poskytuje množství cest v nižší a střední obtížnosti v proslulé jižní stěně, na Býčí skále či Jáchymce (známá též jako Evina jeskyně) najdeme i cesty nejvyšší obtížnosti ve stupni 11 (9a) z dílny Adama Ondry. Pro horolezecké terény dříve lezecky využívané (Jidáška, Apačská, Jestřábí skála) platí nyní zákaz horolezecké činnosti.

Large rock area with the walls more or less hidden on both slopes of Josefov valley going from Adamov to Křtiny. The beginning of climbing in the area dates back to the period before WW I. Mostly Krkavčí skála, but also Býčí skála belong to the most important climbing terrains of the Moravian Karst. While Býčí skála offers many routes of lower and middle degree of difficulty in its sunny southern wall, we can find the routes of the highest difficulty 11 (9a) on Býčí skála (known also as Evina jeskyně) climbed by A. Ondra.

Přístup: Autodemem z Adamova asi 4 km proti proudu Křtinského potoka. Přímo naproti Býčí skále jsou omezené možnosti parkování při okraji silnice. Z Brna je nejlépejší příjezd přes Ochoz u Brna do Křtiny. V Křtinách odbočíme doleva směrem Adamov.

Access: From Adamov go approx. 4 km against the stream of the Křtinský Potok (creek). Directly on the opposite side of Býčí Skála there is limited parking on the edge of the road. The best access from Brno is through Ochoz u Brna to Křtiny and there go left and down all the way to Býčí Skála.

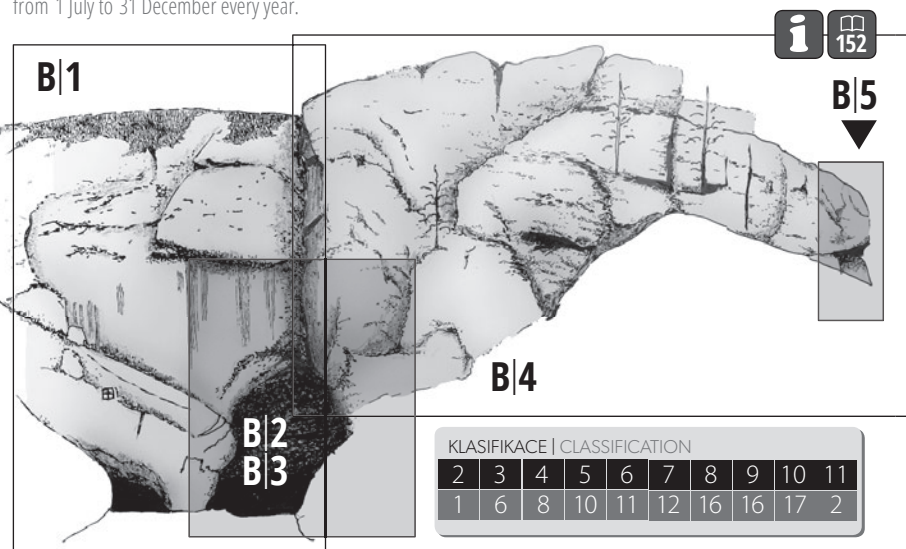
- P1** 49.3074139N, 16.6935550E | Býčí skála 50 m | Jáchymka 650 m | Kostelík 250 m
Omezené možnosti | Limited place
- P2** 49.3083914N, 16.6906933E | Býčí skála 350 m | Jáchymka 650 m | Kostelík 550 m
Omezené možnosti | Limited place

Impozantní skalní stěna nad jeskyní Býčí skála, která spolu s Rudickým propadáním tvoří druhý největší jeskynní komplex v České republice. Jeskyně má i historický význam. Bylo zde nalezeno více než 40 kostér a množství předmětů ze starší doby železné, nad kterými nebyla dosažena shoda o jejich smyslu a původu. Prostor jeskyně byl patrně využíván i jako pohanská svatyně. Z hlediska historie lezení se jedná o jednu z nejvýznamnějších lokalit Moravského krasu. Téměř padesátimetrová stěna nabízí velmi rozmanité lezení střední až vysoké obtížnosti. Většina cest je jistěna borháký nebo nýty. Horolezecká činnost je povolena od 1. 7. do 31. 12. každého roku.

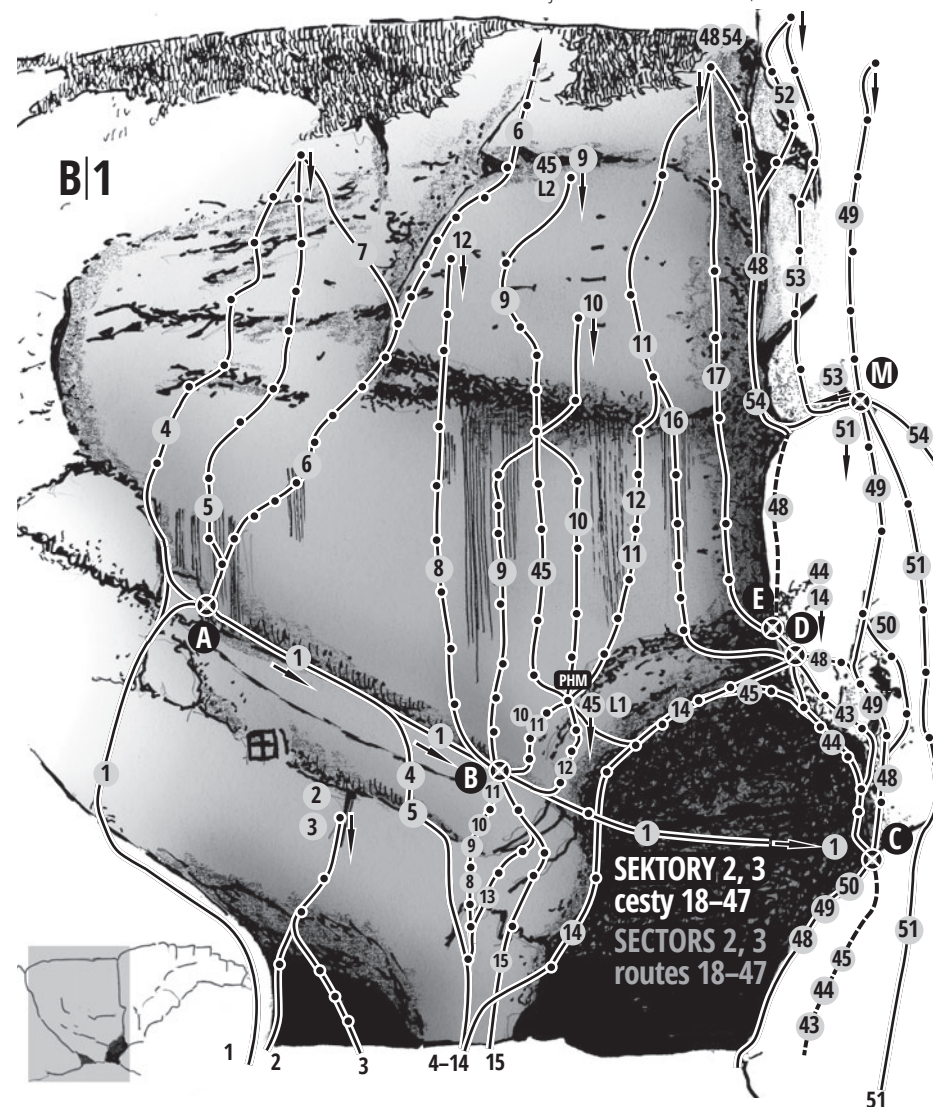
The impressive rock wall above the Býčí Skála cave and Rudické Propadání creates the second biggest cave complex in the Czech Republic. The cave has also a historical value. More than 40 skeletons and a number of other objects from the Iron Age has been found here. The origin and purpose of the findings are unclear. The cave was also used as a pagan shrine.

It's one of the most important areas in the Moravian Karst in history of rock climbing. Almost 50 meter tall rock wall offers diverse intermediate and advanced routes. Most of the routes are secured with bolts and rivets. Climbing is permitted from 1 July to 31 December every year.

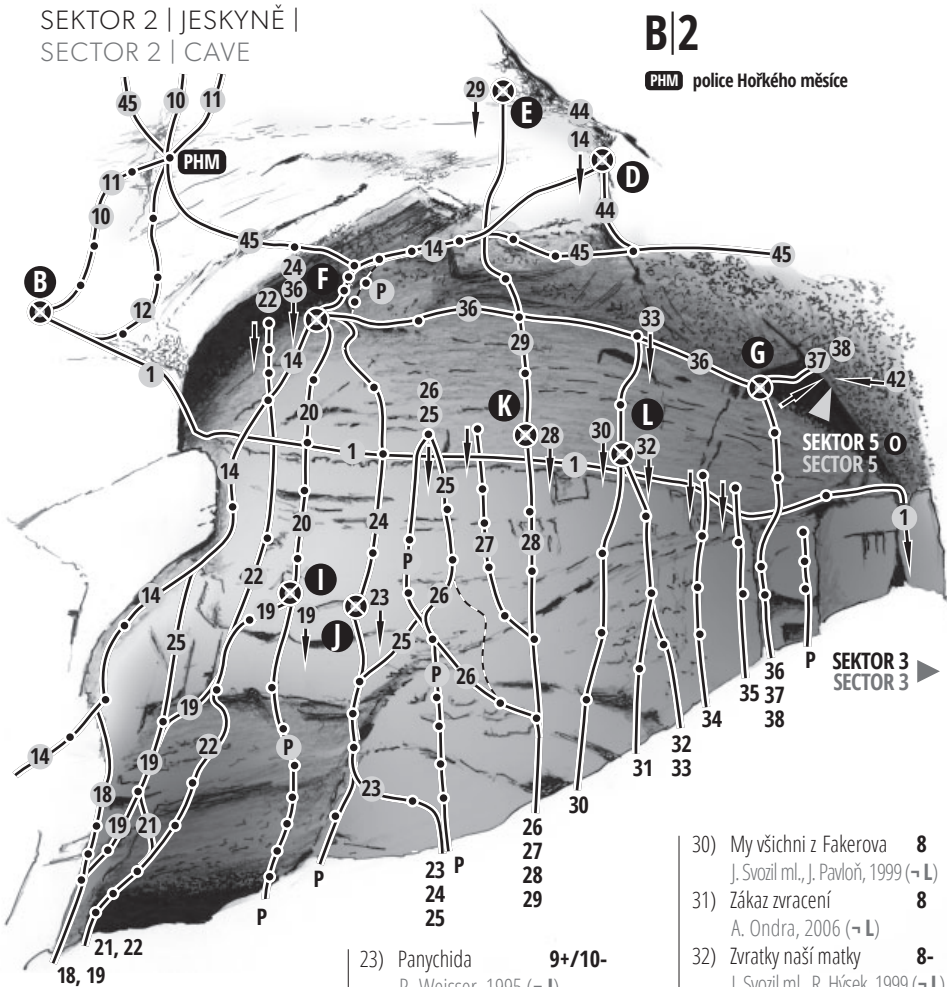
SEKTOR 1 | LEVÁ ČÁST | SECTOR 1 | LEFT ZONE

1) Velký traverz Němečtí lezci, před r. 1945	6+	7) Varianta zrcadla P. Weisser (A)	6+ A2	12) Varianta Hořkého měsíce A. Ondra (B, PHM)	9+ / 10-
2) Cyborg	9+ / 10-	8) Skicross A. Ondra, 2008, (B)	11-	13) Originální varianta P. Bednařík, P. Ševčík, 1974, VAO	6+
3) Real Cyborg A. Ondra, 2008	10	9) Pedrův smrk P. Bednařík, P. Ševčík, 1974, RP T. Pilka, 1987, (B)	10-	14) Klenba Idaha J. Krch, J. Příkryl, 1971, V A2 RP T. Pilka, 1986, (→ D)	9-
4) Křehké vztahy P. Weisser, M. Šmíd, M. Hradil, 1985 (A)	7	10) Top Gun P. Fiala, 1996 (B, PHM)	10-	15) Rozbitá (→ B)	5+
5) Stalker L. Abt, 2018 (A)	9+	11) Hořký měsíc P. Fiala, 1995 (B, PHM)	9+	16) Modrý měsíc J. Straka, L. Abt, 2016 (D)	8
6) Zrcadlo R. Hýsek, F. Pišek, 1967 (A)	IV A2				

17) Mucho trabajo, no dinero J. Straka, L. Abt, 2016 (E)	7	48) Zavřelovo Idaho V. Zavřel s druhy, V A1 (C, D, E)	8	51) No Ferrero Z. Konečný, R. Hýsek, 1999 (→ M)	8-
43) Korpus dortu J. Straka, 2017 (C, D)	9-	49) Leontopodium P. Bednařík, Z. Štark, 1976, VI A1, (C, M)	8-	52) Štěrbův kout O. Štěřba s druhy, V A0 (C, D, E)	6+
44) Slovanské starožitnosti D. Janák, 2009 (C, D)	9-	50) Varianta Leontopodium P. Kubík (C, M)	8-	53) Na hraně zítřka J. Straka, L. Abt, 2016 (M)	8-
45) Býčí krev L1 T. Mrázek (C, PHM, dále L2 – projekt)	10				

PHM police Hořkého měsíce

B|2

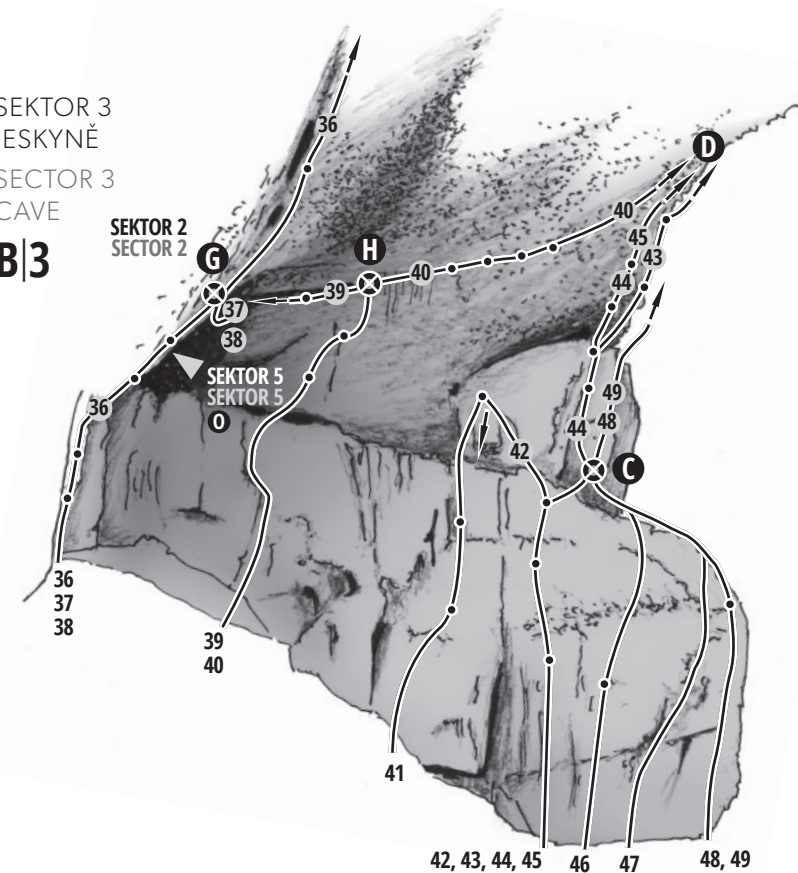
PHM police Hořkého měsíce

- 30) My všichni z Fakerova 8
J. Svozil ml., J. Pavloň, 1999 (→ L)
- 31) Zákaz zvracení 8
A. Ondra, 2006 (→ L)
- 32) Zvratky naší matky 8-
J. Svozil ml., R. Hýšek, 1999 (→ L)
- 33) Zbytky nad zvratky 10
A. Ondra, 2006
Prodloužení cesty č. 32 (L)
- 34) Soplivá zeleň 8+
J. Svozil ml., R. Hýšek, 1999
- 35) Pán větrů 7-
J. Svozil ml., J. Svozil st.
- 36) Nebeský traverz **V A3+**
Koutem a přes převis k výrazným hodinám (G). Traverz vlevo v dírách a plotně (sko-ba, 3 nýty) do jeskyně (F).
D. Pavlík, T. Lenc, 2005 (G, → F)

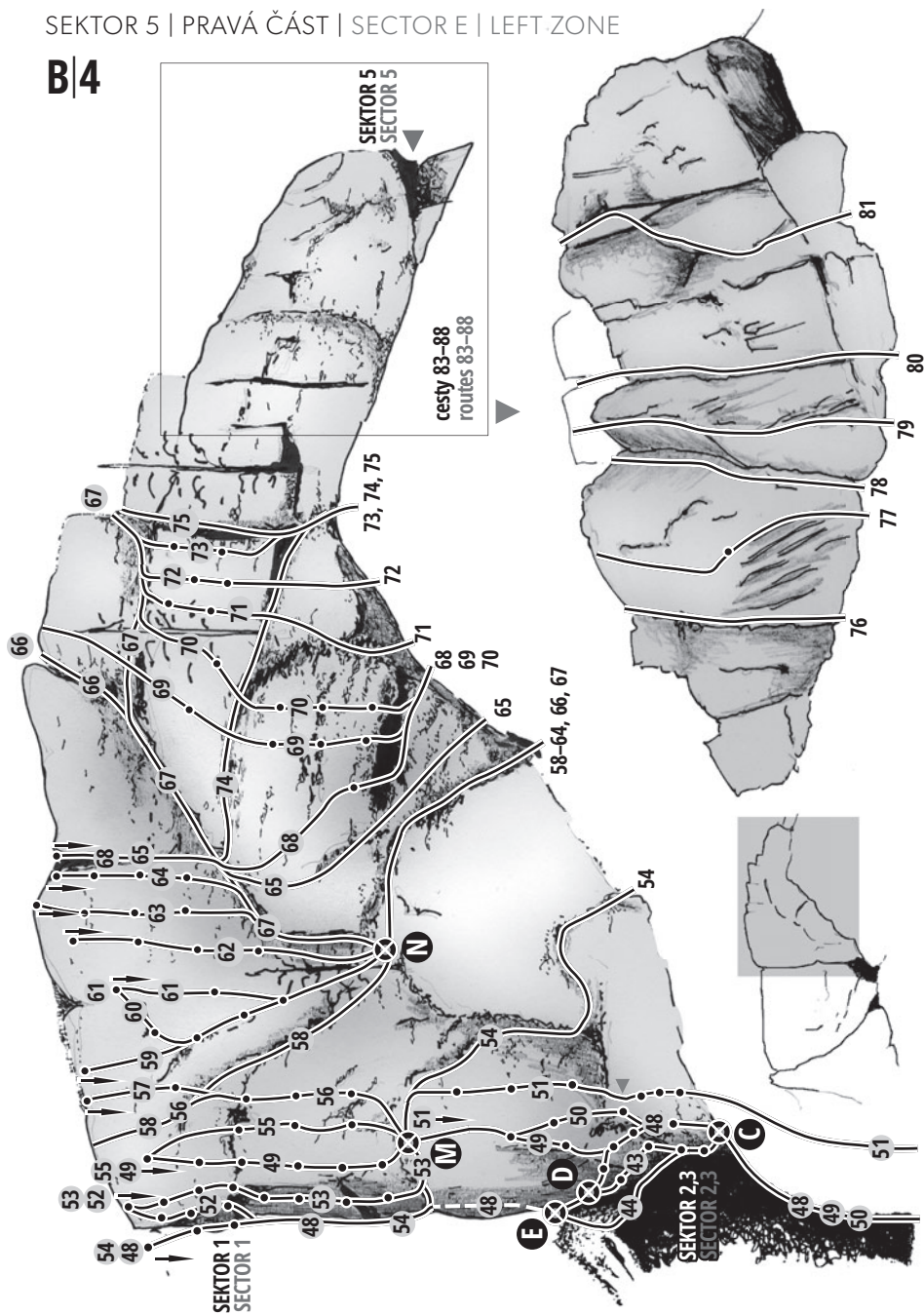
- 14) Klenba Idaha 9-
(F → D)
- 18) Přímá varianta 9-
(F → D)
- 19) Thajské patálie 8+
P. Kubík, J. Svozil ml., 2015 (→ I)
- 20) Velké patálie 9-
J. Svozil ml., P. Kubík, 2015
Pokračování cesty č. 19 (I, → F)
- 21) Projekt 9+/**10-**
- 22) Ahnenerbe 9+/**10-**
L. Abt, J. Straka, 2017
- 23) Panychida 9+/**10-**
P. Weisser, 1995 (→ J)
- 24) Vigilie 9+/**10-**
Prodloužení cesty č. 23.
L. Abt, J. Straka, 2017 (J, → F)
- 25) Tušení souvislostí 10-
L. Abt, 2017
- 26) Valkýry 10-
K. Eichmeierová, 2018
- 27) Kashmir 8+/**9-**
J. Straka, L. Abt, 2017
- 28) Schody do nebe 8+
J. Svozil ml., R. Hýšek, 1999 (→ K)
- 29) Echolokace 11
A. Ondra, 2010
Prodloužení cesty č. 28 (K, → E)

SEKTOR 3

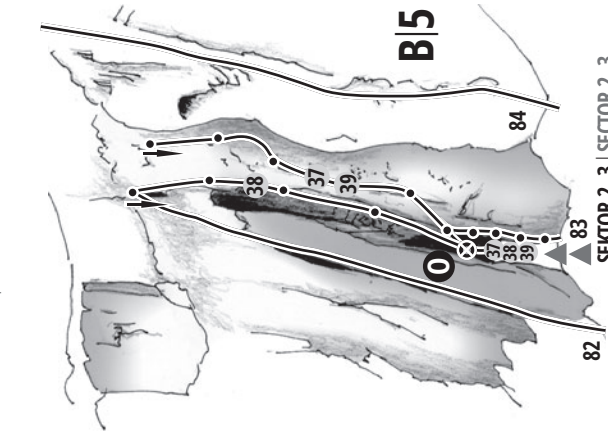
- 37) Řetězová reakce **VI+A3**
Stejně jako Nebeský traverz k hodinám (G). Traverz vpravo (hodiny) a vlevo přes převis do spárky (hodiny) a pod další převis. Traverz vpravo a přímo podél hrany. Vpravo stěnkou přes nýty na vrchol (slaňák). (L1 5 A3, L2 – 6+) (G, O)
- 38) Malá Macocha 6
Z díry Řetězové reakce přímo přes převis a komínem na vrchol. J. Bednařík, K. Musilová, 2007, VA2 (G, O)
- 39) Pornovztahy 9
Stejně jako Modrá je modrá do spáry, odtud doleva převislým sokolíkem do díry Řetězové reakce a dále jako Řetězová reakce. J. Bednařík, D. Janák, 2002, 7 A2 (H, O)
- 40) Modrá je modrá **IV A3**
Koutem a doprava stěnou přes dva borháky do spáry. Odtud doprava podél děr dále přes převis do kouta Zavřelova Idaha. D. Pavlík, P. Říha, 1998 (H, → D)
- 41) Bludný Holanďan 6+
J. Svozil ml., J. Svozil st.
- 42) Kouřím s Tebou 7-
J. Svozil ml., J. Svozil st.
F. Zaoral, 2017
- 43) Korpus dortu 9-
J. Straka, 2017 (C, D)
- 44) Slovanské starožitnosti 9-
D. Janák, 2009 (C, E)
- 45) Býčí krev L1 10
T. Mrázek (C, → PHM)
- 46) Jeskynní (→ C) 6+
- 47) Rozlízkačka (→ C) 5+
F. Zaoral, 2017
- 48) Zavřelovo Idaha (C, D, E) 8
- 49) Leontopodium (C, M) 8-

SEKTOR 3
JESKYNĚ
SECTOR 3
CAVE**B|3**

B|4

SEKTOR 5 | ÚSTÍ JESKYNĚ
SECTOR 5 | THE MOUTH OF THE CAVE

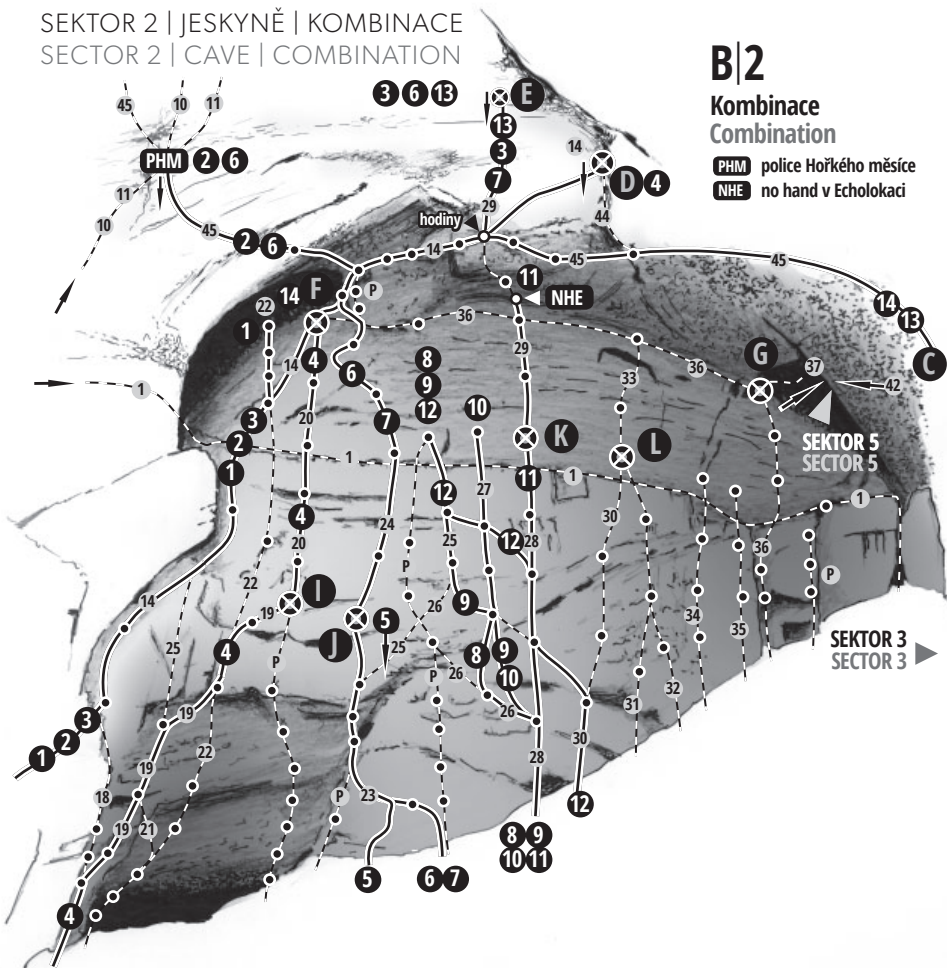

SEKTOR 4

- 82) Láďova spára
V. Žákovský, 80. léta
- 83) Petuški
L. Abt, J. Novák, 2017
- 84) Hříba v očích
Z. Halas, F. Zaoral, 2017

- 48) Zavrčelovo Idaho (C, D, E)
- 49) Leontopodium (C, M)
- 50) Varianta Leontopodium (C, M)
- 51) No Ferrero
- 52) Z. Konečný, R. Hyšek, 1999 (~M)
- 52) Štěrbův kout
O. Štěrbá s druhy, VA0, (C, D, E)
- 53) Na hraně zítřka
J. Straka, L. Abt, 2016 (M)
- 54) Idaho
A. Czerny, W. Jelínek, 1934
(původní název Byčí spára) (M)
- 55) The Fascination Street
M. Rampouch, 1995 (M)
- 56) Dlouhý stín
P. Weisser, D. Škrabalová, M. Šmíd
1985 (M)
- 57) Varianta Dlouhého stínu
- 58) Platina II
- 59) Němečtí lezci, před r. 1945 (N)
- 60) F. Pišek, B. Gottwald, 1945, VI-A0 (N)
- 60) Varianta Sokola
V. Gregor, B. Pacholík, 1967 (N)
- 61) Krádež
T. Pilka, J. Zdražil, 1986 (N)
- 62) Zlaté Homolulú
P. Weisser, J. Štingl, D. Cídl, 1997 (N)
- 63) Odpolední
P. Weisser, J. Štingl, D. Cídl, 1998
- 8
- 8-
- 8-
- 8-
- 6+
- 8-
- 4
- 7+
- 6
- 6
- 4+
- 7-
- 7-
- 7-
- 8+
- 7-
- 7-

- 64) Hrana Platiny
P. Weisser, P. Nováček, 1982, (N)
- 65) Zlaté listí podzimu
V. Gregor, Z. Gregorová, 1971
- 66) Varianta Platiny I
J. Beneš, Z. Gregorová, V. Gregor, 1971
- 67) Platina I
W. Jelínek, A. Czerny, 1934
(Původní název Výstup stěnou)
- 68) Podzimní
H. Pavlovský, J. Soška, M. Bartoň
1944
- 69) Patagonie
P. Bednařík, Z. Štark, 1977
- 70) Valachovo světectví
J. Nešpor, P. Valach, 1985, VA0
- 71) Opomenutá
- 72) Houba revival
L. Abt, O. Kouba, F. Zaoral, 2017
- 73) Skobovaná
- 74) Traverz
- 75) Pacholíkova
B. Pacholík s druhy, 1967
- 76) Hliněná spára
- 77) Hluboký nádech
- 78) Levý koutek
- 79) Hnědý kaliko
M. Jedlička, 2016
- 80) Pravý koutek
- 81) Žabka
- 5+
- 5
- 4
- 3
- 5
- 5+
- 7+
- 5
- 7-
- 4
- 3
- 3
- 3
- 4+
- 2
- 5
- 3+
- 3+

SEKTOR 2 | JESKYNĚ | KOMBINACE
SECTOR 2 | CAVE | COMBINATION**B|2**
Kombinace
Combination

PHM police Hořkého měsíce
NHE no hand v Echolokaci

1) Drobkovo dědictví
Klenba Idaha - Ahnenerbe	7	6) Čtyři dohody
Kombinace č. 23, 24 a Drobkovy krve.
J. Straka, 2017 (J-F-PHM)	10
2) Drobkova krev
Kombinace č. 14 a 45-L1.
(F-PHM), D. Janák 2009	9+/10-	7) Venušiny dolíčky
Kombinace č. 23, 24 a Drobkova echa.
J. Straka, 2017 (J-F-E)	10-
3) Drobkovo echo
Kombinace č. 14 a 29.
(F-E), J. Straka 2017	9-	8) Malej bejk
Cestou č. 28, 26 a Velkým Bejkem.
L. Abt, 2018	9+
4) Drobkovo patálie
Kombinace č. 19, 20 a 14.
(I-F-D) J. Straka 2016	9	9) Velkej Bejk
Cestou č. 28, Velurem a č. 25.
J. Novák, 2018	9
5) Panychida low
Boulderem Postura do č. 23
A. Ondra, 2011 (J)	10+		

10) Velur
(č. 28, 27) L. Abt, J. Nováček, 2018	9	13) Slovanské echo
Cestou č. 45 k hodinám ve stropě a dolez
č. 29. J. Straka, L. Abt, 2017, (C-E)	9
11) Echolokace soft
Cestou Echolokace pod strop do rozporu.
A. Ondra, 2010 (K-NHE)	10-	14) Býčí klenba
Kombinace č. 45 a č. 14 v protisměru.
D. Janák 2009 (F-C)	9+
12) Diagonála
Nástup jako č. 30 (borhák), vlevo přes
č. 28 (2 borháky), stěnkou vlevo do
č. 27 (borhák), po liště vlevo a jako č. 25
(borhák). L. Abt, 2017.	8		

MALÉ STĚNKY (HOP-TROP)

GPS 49.3082069N, 16.6947964E

Malé stěny se nachází ve svahu vpravo od Modrého rysu. Ve dvanáctimetrové stěně je několik zajištěných cest v hladkých plotnách. Stěna má západní orientaci. Vzhledem k blízkosti Krkavčí skály a Modrého rysu je tato stěna méně lezecky využívána.

Malé Stěny (small rocks) are located in a slope on the right from Modrý Rys. On the 12 meter tall rock wall, there are several secured routes in smooth plates. The rock is less popular because of Krkavčí Skála and Modrý Rys nearby.

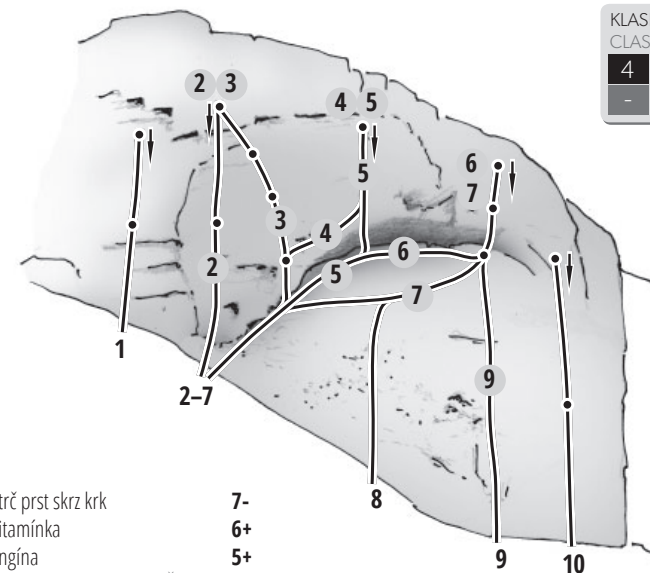
Přístup: Podél Modrého rysu po stezce doprava, za Modrým rysem doleva nahoru k Malým stěnkám.

Access: Go along Modrý Rys to the right. After Modrý Rys, turn left and up to Malé stěny.

KLASIFIKACE CLASSIFICATION			
4	5	6	7
-	2	5	3

C

1) Strč prst skrz krk	7-	7) Hop-trop muška style
A. Němec	6-
2) Vitamínka	6+	8) Plotna	6
3) Angína
P. Bednařík, J. Beneš, Z. Štark, 1977	5+	9) Mechovka	7-
4) Rýma
P. Weissner, 1984	5-	10) Zelinář	7
5) Převís
P. Weissner	6+		
6) Hop - trop
I. Bajer, J. Krch, 1966	6-		

Podél celého toku řeky Jihlavy od Vladislavi po Ivančice se nachází spousta skalních útvarů. Lezecky nejvýznamnější jsou **Wilsonova skála** u Hartvíkovic a **Baby** mezi Templštejnem a Mohelnem.

There are many rock formations along the entire Jihlava river from Vladislav to Ivančice. The most important for climbing are Wilson's Rock at Hartvíkovic and Baby between Templštejn and Mohelno.

WILSONOVA SKÁLA

GPS 49.1615386N
16.0897336E

Tradiční lezecká oblast u Hartvíkovic v blízkosti Dalešické vodní nádrže. Původně tradiční lezecká lokalita s šedesátimetrovou údolní stěnou byla v roce 1980 značně poznamenána stavbou přehrady, kdy byla její dolní část zcela zatopena a ze skály zůstal jen monumentální skalní pilíř vystupující z vody. Dostupnost lezeckých cest v přední části stěny je pouze slaněním a s tím souvisí hromadné používání lezení s horním lanem. Kromě starých výstupových směrů ze 40. a 50. let přibývalo v posledních letech i pár cest zajištěných borháký. Při lezení (včetně lezení top rope) je třeba zvýšené opatrnosti.

The traditional climbing area near Hartvíkovic close to Dalešice dam. Originally a popular climbing site with a sixty-meter tall valley wall was significantly affected by the construction of the dam in 1980. The lower part of the rock was completely flooded, leaving only a monumental rock pillar emerging from the water. Climbing paths in the front part of the wall are accessible only by rappelling. Therefore there is frequent use of upper rope climbing. There are old ascent routes from the 1940s and 1950s, and a few routes equipped with bolts have been added in recent years. Caution should be exercised when climbing (including top-rope climbing).

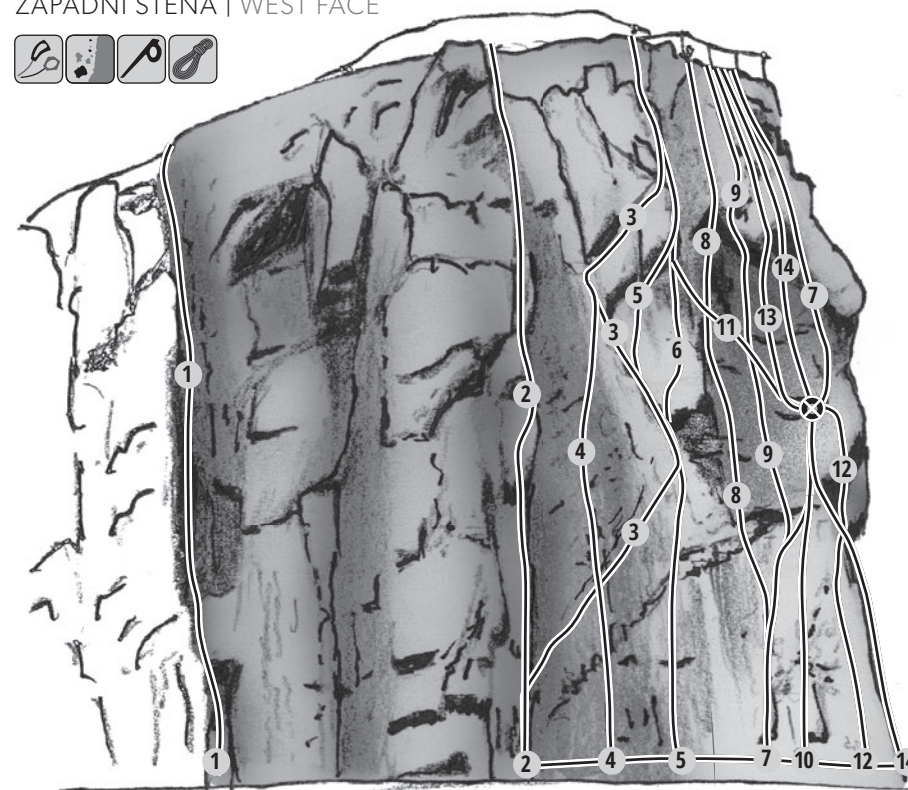
P GPS 49.1632925N, 16.0934239E | 400 m

Přístup: Od parkoviště V zákoutí 400 metrů na vrchol skály. Z Hartvíkovic (8 km z Náměště nad Oslavou; I/23 a II/399) po žluté znače 1,5 km. Nástup k cestám je nejpraktičtější slaněním z vrcholu jižní stěnou – dvě slanění.

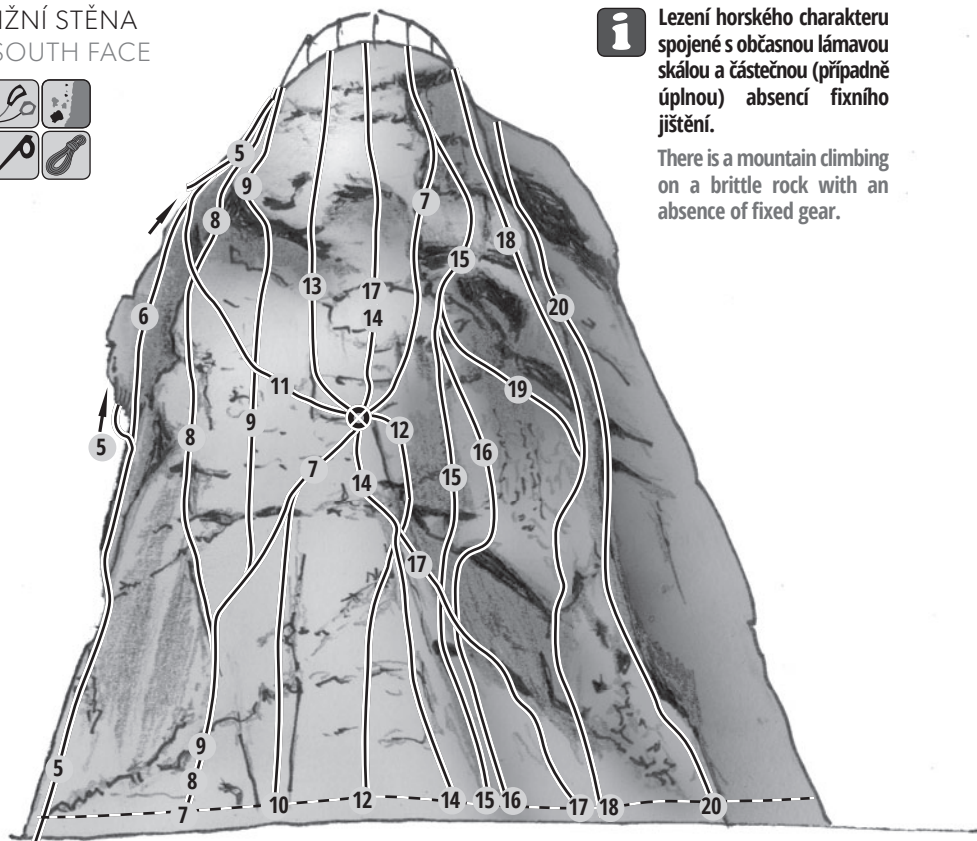
Access: From the parking lot V Zákoutí, 400 meters to the top of the rock. From Hartvíkovic (8 km from Náměšť nad Oslavou; I / 23 and II / 399) follow the yellow trail 1.5 km. The routes are best accessed by descending from the summit through the south wall – two descents.

KLASIFIKACE CLASSIFICATION		
3	4	5
1	5	12
6	7	
3	2	

ZÁPADNÍ STĚNA | WEST FACE

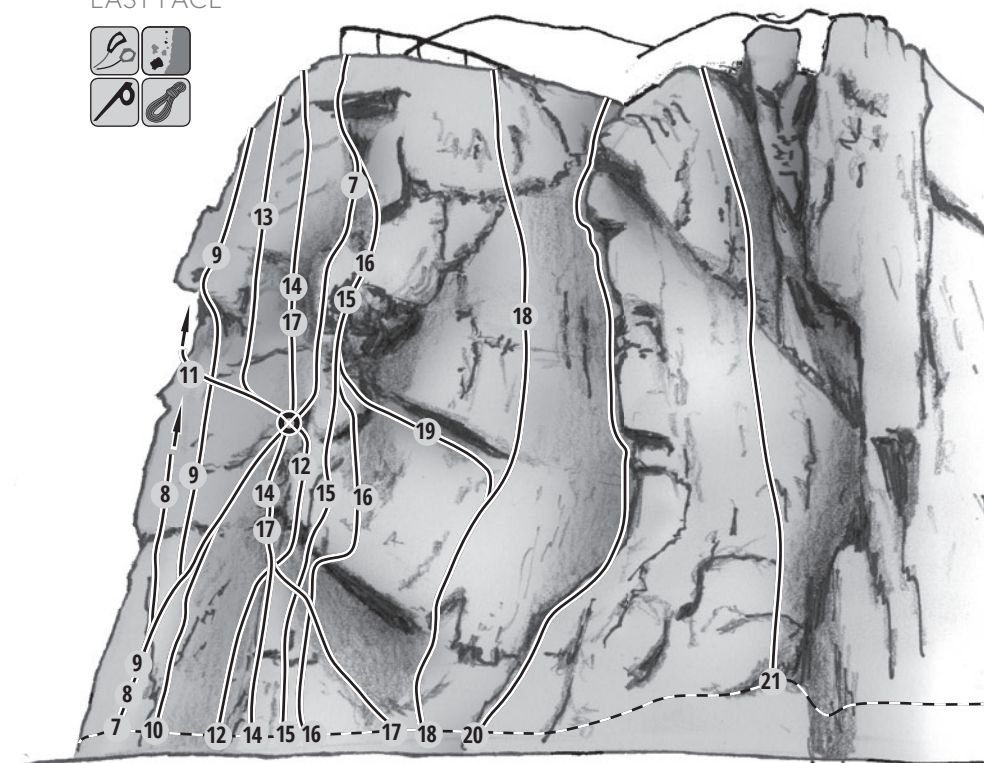
1) Horní komín
Hlubokým lámavým komínem v levé části stěny. J. Jirůšek, V. Zavřel, 1953	5	5) Levý pilíř
Nástup z levé části plošiny (často těsně pod hladinou) na hranu a po ní do výklenku pod převisem (jištění). Odtud šikmo vlevo po poličce. Z konce poličky několik kroků vzhůru pod převislý zářez a jím vzhůru na vrchol. J. Jirůšek, J. Vlach, V. Zavřel, 1953.	5
2) Střední komín
Výrazným komínem ve středu západní stěny (nebo po žeburu vlevo od něj) na vrchol, R. Antoníček, J. Voda, 1953	4	6) Čárýfukova zkratka
Od 1. kruhu Levého pilíře přímo vzhůru přes převis (bh) a plotnou. Při hraně ke 2. kruhu Levého pilíře. D. Pavlík, R. Winter, 2013	5
3) Varianta Středního komína
Několik metrů nad stanovištěm odbočíme z komína doprava do stěny. Stěnou šikmo doprava na hranu, dále mírně doleva	4	7) Normální cesta
Z pravého okraje plošiny mírně šikmo doprava, asi 10 m nevýrazným vhloubením. Dále šikmo doprava a přes stěnu na hladkou plotnu pod převisem. Šikmo vzhůru přes převis (skoba) na lávku (stanoviště). Odtud snadno vhloubením přes mírný převis na vrchol buď přímo vzhůru přes hladké plotny a převis pod vrcholem nebo vpravo pod vrcholový	5
4) Vaškova cesta
Středem kolmé stěny až na polici v horní části stěny. dále stejně jako cesta Levý pilíř. M. Bůžek, M. Holzer, 1963	5		

JIŽNÍ STĚNA
SOUTH FACE

i Lezení horského charakteru spojené s občasnou lámavou skálou a částečnou (případně úplnou) absencí fixního jistění.

There is a mountain climbing on a brittle rock with an absence of fixed gear.

8) Příprav se, hrajem
D. Pavlík, E. Špičáková, 2012	5	13) Pokračování příště
Nástup ze stanoviště v polovině stěny. Vlevo k pilíři a plotnou (bh) na poličku pod výrazný převis (bh). Přes něj a převislou stěnkou (bh) na lávky (bh). Po hraně lehce na vrchol. D. Pavlík, L. Streit, 2012	5
9) Přes převisy
F. Plšek, V. Schwarz, 1949	VI A0	14) Hrana
Po nevýrazném pilíři přímo vzhůru k jistění pod převisem v cestě Dřevorubecká. Odtud doleva na Normální cesty a jí dále na vrchol. J. Děřda, V. Zavřel, 1958	4+
10) Nástupová varianta Normální cesty	5	15) Berkeleyské tango
Nástup vpravo od cesty "Hrana" plotnou a koutkem pod převis, šikmo vpravo (skoba) a převisem s oblymi chyty. Dále stěnou (kruh) a trhlinou pod další převis (nýt) šikmo vpravo přes něj (nýt) stěnou a převiskem na vrchol. P. Hartmann, R. Prudič, M. Hartmann, 2003	6+
11) Horní traverz	4		
12) Kdo je kdo
Nástup 3 metry vlevo od cesty Hrana (stanoviště, borhák nad vodou). Plotnami (bh) nahoru, po pár metrech vpravo na hranu, dále pod výraznou černou stěnu, vpravo od výrazné spáry (bh). Převislou stěnou nahoru a mírně vlevo k hraně plotny (bh). Plotnou na polici v polovině stěny (jistící stanoviště). D. Pavlík, 2012	7		

VÝCHODNÍ STĚNA
EAST FACE

16) Prohibice
Nástup vpravo od cest Hrana a Berkeleyské tango pod výrazným převisem. Černou plotnou vzhůru (bh) na levou hranu velkého převisu (skoba). Dále traverz doprava do převisu (bh) a dále doprava na hranu. Vzhůru po hraně (bh) do ploten a cestou Berkeleyské tango na vrchol. D. Pavlík, 2012	6+	20) Rokle
Žlebem až pod vrcholový převis a přes něj na vrchol. J. Děřda, 1950	5
17) Dřevorubecká
Ukloněnou stěnkou pod stále doleva šikmo vzhůru až na jistění pod převisem v cestě Hrana. Tou na vrchol. J. Děřda, V. Zavřel, 1948	5	21) První pilíř
Z balkonu na nástupovém traverzu po výrazném lišejníkem porostlém pilíři. K. Čídl, V. Krejčí, 1981	3
18) Zavřelovy plotny
Plotnou přímo vzhůru přes převisy na malý balkonek pod převisem (jist.). Odtud šikmo doprava přes lišejníkem porostlou plotnu (nejjistěně) na vrchol. J. Děřda, V. Zavřel, 1955	5		
19) Varianta	4		
		PRÁVÝ BOČNÍ MASÍV
Přístup stejný jako na hlavní vrchol Wilsonovy skály, v hradním příkopu (sedélku) doprava dolů k 15 m vysokému mírně převislému masivu.	
		1) Čekání na zázrak
V levé části údolní stěny přes tři kruhy na vrchol ke slaňáku. D. Pavlík, K. Čáslavský, 2017	5
		2) Volební kocovina
Nástup vpravo mírně převislou stěnou přes dva kruhy na vrchol. D. Pavlík, 2017	7

MORAVSKÉ SKÁLY I, II, III

Vladimír Skýpala, Vladimír Wolf

Horolezecký průvodce

Stav výstupů k 31. 8. 2019

Textová část: **Vladimír Wolf, Vladimír Skýpala**

Nákresy: **Vladimír Skýpala**

Kolektiv autorů:

**Lukáš Abt
Petr Adámek
Jiří Babača
Stanislav Bartošek
Marek Beláň
Ilja Březina
Pavel Hartmann
Miloš Kebrt
Radek Lienerth
Petr Lukeš
Tomáš Macek
Slávek Matuška
David Pavlík
Tomáš Pilka
Vladimír Pipal**

**Pavel Pytela
Michal Rožek
Tomáš Sedláček
Otakar Srovnal ml.
Josef Straka
Jiří Stavinoha
Pavel Šumšala
Roman Šrek
Tomáš Toufar
Jiří Unger
Radovan Velísek
Pavel Weisser
Adam Záděra
Marek Zavřel**

Grafický design: **Vladimír Skýpala**

Sazba: **Vladimír Skýpala**

Anglický text: **Milan Štěpita, Robert Wolf**

Vydal: Vladimír Skýpala, Růžová 158, 757 01 Valašské Meziříčí

e-mail: skypala@abidesign.cz, tel: +420 603 158 675; v.wolf@seznam.cz, tel: +420 608 960 988

www.moravskeskaly.cz